

Na osnovu člana 15. stav 2. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, na 117. sjednici održanoj 25. marta 2010. godine, donijelo je

PRAVILNIK O MJERAMA ZA SUZBIJANJE I KONTROLU INFLUENCE PTICA

POGLAVLJE I. PREDMET I POJMOVNIK

Član 1. (Predmet)

Pravilnikom o mjerama za suzbijanje i kontrolu influence ptica (u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisuju se:

- a) određene preventivne mjere, sistem nadziranja i ranog otkrivanja influence ptica i podizanja svijesti i spremnosti nadležnih organa i uzgajivača peradi o rizicima ove bolesti;
- b) minimalne mjere za kontrolu i suzbijanje koje se moraju primijeniti u slučaju izbivanja influence ptica kod peradi i drugih ptica i mogućeg širenja virusa influence ptica na sisare;
- c) druge dodatne mjere za sprečavanje širenja virusa influence porijeklom od ptica na druge vrste.

Član 2. (Pojmovi)

U ovom Pravilniku pojmovi imaju slijedeće značenje:

- a) *Biosigurnosne mjere* - mjere koje se provode na svim farmama u cilju smanjenja rizika od unosa virusa influence ptica;
- b) *Influenca ptica* - zaraza izazvana virusom influence kako je određeno u Dodatku I. stav (1) ovog Pravilnika;
- c) *Visoko patogena influenza ptica* (u daljnjem tekstu: VPIP) - zaraza izazvana virusom influence ptica kako je određeno u Dodatku I. stav (2) ovog Pravilnika;
- d) *Nisko patogena influenza ptica* (u daljnjem tekstu: NPIP) - zaraza izazvana virusom influence ptica kako je određeno u Dodatku I. stav (3) ovog Pravilnika;
- e) *Perad* - sve ptice koje su uzgajane ili držane radi proizvodnje mesa, rasplodnih i konzumnih jaja, drugih proizvoda, te divlje ptice za uzgoj ili rasplod;
- f) *Divlja ptica* - ptica iz prirode koja se ne drži na farmi iz tačke h) ovog člana;
- g) *Druga ptica koja se drži u zatočeništvu* - ptica koja nije perad i koja se drži u zatočeništvu u drugačiju svrhu od onih navedenih u tački d) ovog člana, uključujući one koje se drže za predstave, utrke, izložbe, takmičenje, uzgoj ili prodaju;
- h) *Službeno određene rijetke vrste peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu* - perad ili druge ptice koje je nadležni organ odredio kao takve u skladu s posebnim propisima kojima je regulirana ova oblast;
- i) *Farma* - privredni objekti ili drugi prostori, uključujući valionice, cirkuse, zoološke vrtove, trgovine pticama kućnim ljubimcima, izložbe ptica, tržnice i sajmove, parkove ptica sa stalnom izložbom ptica u kojima se perad ili druge ptice trajno ili povremeno uzgajaju ili drže, osim klaonica, prijevoznih sredstava, karantinskih objekata, graničnih veterinarskih stanica i laboratorija odobrenih od nadležnog organa da drže virus influence;
- j) *Komercijalna peradarska farma* - farma gdje se perad drži u komercijalne svrhe;
- k) *Nekomercijalna farma* - farma gdje perad ili druge ptice drže njihovi vlasnici;

- 1) za vlastitu potrošnju ili upotrebu ili;
- 2) kao ptice kućne ljubimce;
- l) *Peradarski kompartiment ili kompartiment za druge ptice koje se drže u zatočeništvu* - jedan ili više objekata za uzgoj ili držanje peradi ili drugih ptica na kojima se provode iste biosigurnosne mjere i sistem držanja koji sadrži podpopulaciju peradi ili drugih ptica s jasnim zdravstvenim statusom u odnosu na influencu ptica i koji je predmet redovnog odgovarajućeg sistema nadziranja, kontrole i provođenja biosigurnosnih mjera;
- m) *Jato* - sva perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu unutar jedne proizvodne jedinice;
- n) *Proizvodna jedinica* - jedinica unutar farme za koju je nadležni veterinarski inspektor utvrdio da je potpuno neovisna od bilo koje druge jedinice unutar iste farme u smislu svoje lokacije i svakodnevnog držanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i koje su smještene u toj jedinici;
- o) *Jednodnevni pilići* - sva perad mlđa od 72 sata, koja još nije hranjena i mošusne patke (*Cairina moschata*) ili njihovi križanci mlađi od 72 sata bez obzira da li su hranjeni ili ne;
- p) *Dijagnostički priručnik* - dijagnostički priručnik propisan članom 52. stav (1) ovog Pravilnika;
- r) *Perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu za koje se sumnja da su zaražene* - perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu s kliničkim znakovima ili obdukcijom nalazom ili rezultatima laboratorijskih testiranja koji su takvi da se ne može isključiti prisustvo influence ptica;
- s) *Držatelj* - vlasnik ili svako fizičko ili pravno lice koje drži, ili je na drugi način odgovorno za perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, neovisno od ostvarivanja dobiti;
- t) *Nadležni organi* - su Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- u) *Nadležni inspekcijski organi* - Federalna uprava za inspekcijske poslove Federacije Bosne i Hercegovine, Republička uprava za inspekcijske poslove Republike Srpske i Inspektorat Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- v) *Službeni sistem nadziranja (engl. official surveillance)* - pažljivo praćenje zdravstvenog stanja u uzgojima peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili sisara, vezano za influencu ptica, od strane nadležnog organa, a koji može voditi u daljnje postupke istraživanja;
- z) *Službeni nadzor (engl. official supervision)* - postupci nadležnog organa vezani za provođenja odredbi ovog Pravilnika i drugih uputa nadležnog organa za njegovu provedbu;
- aa) *Usmrćivanje* - svaki postupak, osim klanja, koji uzrokuje smrt sisara, peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
- bb) *Klanje* - svaki postupak koji uzrokuje smrt sisara ili peradi iskrvarenjem a za ljudsku potrošnju;
- cc) *Neškodljivo uništavanje* - postupak sakupljanja, prijevoza, skladištenja, rukovanja, obrade i korištenja ili uništavanja nusproizvoda životinjskog porijekla u skladu s posebnim propisima kojima je regulirana ova oblast;
- dd) *Banka vakcina Evropske zajednice* - podrazumijeva odgovarajuće prostore određene za skladištenje rezervnih vakcina Evropske zajednice protiv influence ptica;
- ee) *Kontaktna farma* - farma kod koje je influenza ptica mogla biti unijeta kao posljedica svoje lokacije, kretanja lica, peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, vozila ili na bilo koji drugi način;
- ff) *Sumnja na izbijanje bolesti (engl. suspected outbreak)* - farma za koju je nadležni organ postavio sumnju na prisustvo influence ptica u skladu s postupcima opisanim Poglavljem 3. Pravilnika o dijagnostičkom priručniku;
- gg) *Izbijanje bolesti (engl. outbreak)* - farma na kojoj je influenza ptica potvrđena od strane nadležnog organa;
- hh) *Primarno izbijanje (engl. primary outbreak)* - izbijanje koje epidemiološki nije povezano s prethodnim izbijanjem u istom području zemlje, ili prvo izbijanje u drugom području zemlje;
- ii) *Strategija razlikovanja zaražene od vakcinirane životinje (Strategija DIVA)* - strategija vakcinacije koja omogućava razlikovanje vakciniranih i zaraženih od vakciniranih i nezaraženih životinja

primjenom dijagnostičkog testa namijenjenog otkrivanju antitijela protiv terenskog virusa, kao i korištenje nevakciniranih "sentinel" ptica;

jj) *Sisar* - životinja razreda Mammalia, osim ljudi;

kk) *Lešine* - perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, ili njihovi dijelovi, koje su uginule ili su usmršene i nisu prikladne za ljudsku potrošnju;

ll) *Sentinel ptice* - perad i druge vrste ptica koje se drže u zatočeništvu, a koje se u određenom periodu, jednom ili više puta uzastopno, pretražuju na prisustvo antitijela virusa influence ptica;

mm) *Valionica* - valionicom u smislu ovog Pravilnika smatraju se objekti za valenje pilića domaće peradi i pernate divljači;

nn) *Repopulacija farme* - uvođenje novih jedinki na farmu ili dio farme nakon što je isto depopulirano iz zdravstvenih ili proizvodnih razloga;

oo) *Nadležni veterinarski inspektor* - je inspektor zadužen za određeno administrativno područje.

POGLAVLJE II. PREVENTIVNE BIOSIGURNOSNE MJERE, SISTEM NADZIRANJA, PRIJAVA BOLESTI I EPIDEMIOLO[KA ISTRAŽIVANJA

Član 3.

(Preventivne biosigurnosne mjere)

Preventivne biosigurnosne mjere provode se na svim farmama u cilju smanjenja rizika od unosa virusa influence ptica. Provođenje mjera podrazumijeva presijecanje puteva unosa uzročnika bolesti preko hrane, vode, tla, zraka, ljudi, vozila, životinja, domaćih i divljih ptica, te otpadnih supstanci.

Član 4.

(Sistem nadziranja)

Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured) propisuje i uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine provodi programe nadziranja u svrhu:

- a) otkrivanja prevalencije infekcija virusom influence podtipova H5 i H7 u različitim vrsta peradi;
- b) boljeg razumijevanja uloge koju divlje ptice predstavljaju vezano za virus influence kod ptica, porijeklom od ptica, na osnovu redovno provedenih procjena rizika.

Član 5.

(Prijava bolesti)

(1) Pri postojanju sumnje o pojavi zarazne bolesti VPIP ili NPIP, veterinar ili veterinarska organizacija dužni su na najbrži mogući način, a najkasnije u roku 24 sata, izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora i nadležni organ, te do dolaska nadležnog veterinarskog inspektora provoditi sve mjere za sprečavanje širenja zaraznih bolesti, propisane Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02).

(2) Sumnja na pojavu ili potvrđen slučaj VPIP ili NPIP prijavljuje se u skladu s članom 7. Odluke o zaraznim bolestima ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03).

(3) U skladu s članom 12. Odluke o zaraznim bolestima, u slučaju pojave bolesti, Ured je dužan odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, obavijestiti Međunarodni ured za zarazne bolesti u Parizu (OIE), Evropsku komisiju i nadležne veterinarske organe susjednih zemalja.

Član 6. **(Epidemiološko istraživanje)**

- (1) Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine moraju osigurati da se provođenje epidemioloških istraživanja započne na osnovu upita koji je sastavni dio Plana hitnih mjera iz člana 62. ovog Pravilnika.
- (2) Epidemiološka istraživanja moraju uključiti slijedeće:
 - a) vremenski period tokom kojeg je influenza ptica mogla biti prisutna na farmi ili drugim prostorima ili prijevoznim sredstvima;
 - b) moguće porijeklo influence ptica;
 - c) utvrđivanje svake kontaktne farme;
 - d) kretanje i stavljanje u promet peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, lica, sisara, vozila ili bilo kojega drugog materijala ili na~ina, putem kojih se virus influence ptica mogao prenositi.
- (3) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, uzima u obzir podatke prikupljene epidemiološkim istraživanjem kod:
 - a) donošenja odluke da li dodatne mjere za kontrolu bolesti, kako je to propisano ovim Pravilnikom, moraju biti primijenjene i;
 - b) donošenja odluke o mogućnostima odstupanja od odredbi ovog Pravilnika.
- (4) Kad epidemiološko istraživanje ukazuje da postoji vjerovatnoća da se influenza ptica proširila iz ili u druge države Ured o rezultatima epidemiološkog istraživanja odmah izvještava zainteresirane države.

POGLAVLJE III. SUMNJA NA IZBIJANJE BOLESTI

Član 7. **(Mjere koje se primjenjuju na farmama u slučaju sumnje na influencu ptica)**

- (1) U slučaju sumnje na izbijanje bolesti, nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine moraju odmah provesti istraživanje, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se potvrdilo ili isključilo prisustvo influence ptica, staviti farmu pod službeni nadzor i narediti da se provode mjere propisane u st. (2) i (3) ovog člana.
- (2) Nadležni veterinarski inspektor mora narediti provedbu slijedećih mjera:
 - a) prebrojavanje peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i svih sisara domaćih vrsta ili ako je to primjereno, procjenu njihovog broja po kategoriji peradi ili po vrstama drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
 - b) sastavljanje popisa (liste) s približnim brojem peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i svih sisara domaćih vrsta, prema kategorijama, te broj bolesnih, uginulih ili vjerovatno zaraženih u svakoj kategoriji na farmi. Taj popis mora biti dnevno ažuriran uzimajući u obzir valjenja, rođenja i uginu}a tokom perioda dok traje sumnja na influencu ptica na farmi. Podaci s popisa moraju biti na zahtjev dostupni i provjereni tokom svake slu`bene kontrole i nadzora;
 - c) zatvaranje i dr`anje sve peradi i drugih ptice koje se drže u zatočeništvu, unutar nastambi ili drugih objekata na posjedu na kojoj se drže. Tamo gdje to nije moguće ili je ugrožena dobrobit, životinje se moraju zatvoriti na druga mjesta na istoj farmi na način da nemaju kontakta s drugom peradi i drugim pticama koje se drže u zatočeništvu na drugim farmama. Potrebno je poduzeti sve mjere da se spriječi kontakt s divljim pticama;
 - d) zabranu prometa peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, s farme i na farmu;
 - e) zabranu iznošenja s farme mesa peradi, trupova, uključujući iznutrice, lešina, hrane za perad, opreme, materijala, otpada, izmeta, stajskog gnoja i gnojevke peradi ili drugih ptica, korištene stelje ili drugog čime se može prenijeti influenza ptica, uzimajući u obzir odgovarajuće biosigurnosne mjere za smanjenje rizika od influence ptica bez odobrenja nadležnoga veterinarskog inspektora;
 - f) zabranu stavljanja u promet jaja s farme;

g) zabranu kretanja lica, sisara domaćih vrsta, vozila i opreme na ili s farme bez odobrenja nadležnoga veterinarskog inspektora;

h) postavljanje dezinfekcijskih barijera s odgovarajućim dezinficijensom na ulazima i izlazima iz objekata u kojima boravi perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, te na ulazima i izlazima s farme u skladu s uputama nadležnog veterinarskog inspektora.

(3) Nadležni veterinarski inspektor mora provesti epidemiološko istraživanje u skladu s odredbama člana 6. ovog Pravilnika.

(4) Nadležni veterinarski inspektor može narediti slanje uzoraka na laboratorijsko pretraživanje i iz drugih razloga koji nisu navedeni u stavu (1) ovog člana. U tom slučaju nadležni veterinarski inspektor može zahtijevati i primjenu drugih mjera, izuzev onih koje su propisane u stavu (2) ovog člana.

Član 8.

(Odstupanja od određenih mjera koje se primjenjuju na farmama u slučaju sumnje na influencu ptica)

(1) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanja od mjera navedenih u članu 7. stav (2) tač. od c) do e) ovog Pravilnika, na osnovu procjene rizika i uzimajući u obzir poduzete predostrožnosti, kao i odredište na koje se ptice i proizvodi upućuju.

(2) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanja od mjera određenih u članu 7. stav (2) tačka h) ovog Pravilnika, u slučaju drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na nekomercijalnim farmama.

(3) Obzirom na član 7. stav (2) tačka f), Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine može odobriti stavljanje u promet jaja koja se upućuju:

a) u objekte za proizvodnju proizvoda od jaja, registrirane u skladu s posebnim propisima, u kojima se s jajima i proizvodima od jaja mora postupati u skladu s posebnim propisima. U tom slučaju, nadležni veterinarski inspektor odobrava stavljanje u promet u skladu s uslovima iz Dodatka III. ovog Pravilnika ili;

b) na neškodljivo uništavanje.

(4) O svim provedenim mjerama i odstupanjima nadležni organi moraju izvijestiti Ured.

Član 9.

(Trajanje mjera koje se primjenjuju na farmama u slučaju sumnje na influencu ptica)

Mjere koje se primjenjuju na farmama u slučajevima sumnje na izbijanje influence ptica, na način koji je propisan u članu 7. ovog Pravilnika, moraju se primjenjivati sve dok Ured i uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a na prijedlog nadležnog veterinarskog inspektora službeno ne isključi prisustvo influence ptica.

Član 10.

(Dodatne mjere na osnovu epidemiološkog istraživanja)

(1) Na osnovu preliminarnih rezultata epidemiološkog istraživanja Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može narediti primjenu mjera iz st. (2), (3) i (4) ovog člana, a posebno ako se farma nalazi u području s velikom gustoćom peradi.

(2) Privremeno ograničenje može biti uvedeno na kretanje peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i jaja, kao i na kretanje vozila, koja se koriste u peradarstvu, u određenom području ili na području cijele države. Ograničenje se može proširiti na kretanja sisara domaćih vrsta, ali ne smije biti duže od 72 sata, osim kad je opravdano izuzetnim okolnostima.

(3) Mjere, propisane u članu 11. ovog Pravilnika mogu se primijeniti na farmu ali;

- a) ukoliko okolnosti dozvole, primjena ovih mjera može se ograničiti samo na perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu za koje se sumnja da su inficirane i na njihove proizvodne jedinice;
 - b) u slučaju usmrćivanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, moraju se uzeti uzorci u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se sumnja na pojavu bolesti potvrdila ili isključila.
- (4) Nadležni veterinarski inspektor, ukoliko se za tim ukaže potreba, može odrediti privremeno područje kontrole oko farme unutar koje će se provoditi neke ili sve mjere propisane u članu 7. stav (2) ovog Pravilnika.

POGLAVLJE IV. VISOKO PATOGENA INFLUENCA PTICA (VPIP)

Odjeljak A. FARME, ODVOJENE PROIZVODNE JEDINICE I KONTAKTNE FARME

Član 11.

(Mjere koje se provode na farmama na kojima je potvrđeno izbijanje bolesti)

- (1) U slučaju izbijanja VPIP nadležni veterinarski inspektor ima obavezu osigurati provođenje mjera određenih u članu 7. st. (2). i (3) ovog Pravilnika, te mjera propisanih u st. od (2) do (10) ovog člana.
- (2) Sva perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu na farmi, moraju:
- a) biti usmrćene, bez odgode i pod službenim nadzorom. Usmrćivanje se mora provesti na način da se izbjegne rizik širenja influence ptica, naročito tokom prijevoza;
 - b) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odrediti odstupanje od usmrćivanja određenih vrsta peradi ili dugih vrsta ptica koje se drže u zatočeništvu, na osnovu procjene rizika daljnjeg širenja influence ptica;
 - c) nadležni veterinarski inspektor može poduzeti odgovarajuće mjere da ograniči svako moguće širenje influence ptica na divlje ptice na farmi.
- (3) Lećine i jaja s farme moraju se neškodljivo uništiti pod službenim nadzorom.
- (4) Perad već izvaljena iz jaja sakupljenih s farme tokom perioda između vjerovatnog datuma unosa VPIP na farmu i početka provedbe mjera propisanih u članu 7. stav (2) ovog Pravilnika, mora biti stavljena pod službeni nadzor i mora se provesti istraživanje u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.
- (5) Meso zaklane peradi i jaja sakupljna s farme tokom perioda između vjerovatnog datuma unosa VPIP na farmu i početka provedbe mjera propisanih u članu 7. stav (2) ovog Pravilnika, moraju, gdje god je moguće, biti pronađeni i neškodljivo uništeni, pod službenim nadzorom.
- (6) Sve supstance i otpad za koje postoji mogućnost da su kontaminirani, poput hrane za perad, bit će uništeni ili podvrgnuti postupku koji osigurava uništenje virusa influence ptica, u skladu s uputama nadležnoga veterinarskog inspektora.
- (7) S gnojem, gnojevkom i steljom za koje postoji mogućnost da su kontaminirani, postupat će se u skladu s članom 50. ovog Pravilnika.
- (8) Nakon uklanjanja lešina, zgrade koje su bile korištene za njihov smještaj, pašnjak ili farmu, oprema za koju postoji mogućnost da je kontaminirana i vozila korištena za prijevoz peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, lešina, mesa, hrane za životinje, gnoja, gnojevke, stelje i bilo kojeg drugog materijala ili supstanci, za koje postoji mogućnost da su kontaminirani, moraju biti podvrgnuti jednom ili više postupaka u skladu s članom 50. ovog Pravilnika.
- (9) Zabranjen je ulazak na ili napuštanje farme drugim pticama koje se drže u zatočeništvu ili sisara domaćih vrsta bez odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora. Ova zabrana ne primjenjuje se na sisare domaćih vrsta koji borave isključivo u prostoru u kojem borave ljudi.
- (10) U slučaju primarnog izbijanja izolat virusa mora biti:
- a) podvrgnut laboratorijskom postupku u skladu s Dijagnostičkim priručnikom u svrhu identifikacije genskog podtipa;
 - b) dostavljen referentnoj laboratoriji OIE-a ili Evropske zajednice iz člana 53. stav (1) ovog Pravilnika, u što kraćem roku.

Član 12. (Odstupanja)

(1) Ured će propisati detaljna pravila za odobravanje odstupanja kako je propisano u članu 11. stav (2), te čl. 13. i 14. ovog Pravilnika, uključujući alternativne odgovarajuće mjere i uslove. Ova odstupanja moraju se bazirati na procjeni rizika provedenoj od strane Ureda, u saradnji s nadležnim organima.

(2) Kada je odstupanje odobreno u skladu s članom 13. stav (1) i članom 14. ovog Pravilnika, mjere za sprečavanje širenja influence ptica mogu se donijeti u skladu s posebnim postupkom.

Član 13. (Odstupanja koja se odnose na određene farme)

(1) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanja od mjera utvrđenih u članu 11. stav (2) tačka a) ovog Pravilnika u slučajevima izbijanja VPIP na nekomercijalnoj farmi, cirkusu, zoološkom vrtu, trgovini pticama kućnim ljubimcima, parku prirode, ograđenom prostoru u kojem se perad ili druge ptice drže u naučne svrhe ili u svrhe očuvanja ugroženih vrsta ili službeno registriranih rijetkih pasmina peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu, pod uslovom da takva odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

(2) U slučaju kada je odobreno odstupanje u skladu sa stavom (1) ovoga člana, nadležni veterinarski inspektor mora, za perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu na koje se odnosi odstupanje, narediti slijedeće:

a) zatvaranje i držanje u zatvorenim prostorima. Ukoliko to nije moguće ili kada je ugrožena dobrobit životinje, moraju biti zatvorene na neko drugo mjesto na istoj farmi tako da nisu u kontaktu s drugom peradi ili pticama koje se drže u zatočeništvu na drugim farmama. Sve odgovarajuće mjere moraju se poduzeti kako bi se spriječio kontakt s divljim pticama;

b) podvrgavanje daljnjem nadziranju i testiranju u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i zabranu preseljavanja i stavljanja u promet, sve dok rezultati laboratorijskih testiranja ne potvrde da one više ne predstavljaju značajan rizik za širenje VPIP i;

c) zabranu premještanja i stavljanja u promet, osim upućivanja na klanje ili na drugu farmu:

1) smješteno u zemlji, u skladu s uputom nadležnog veterinarskog inspektora ili;

2) u drugoj zemlji, ukoliko postoji potrebna saglasnost nadležnog organa određene zemlje.

(3) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanje od mjera određenih u članu 11. stav (5) ovog Pravilnika za jaja koja se šalju direktno u objekat za preradu jaja, u skladu s posebnim propisima. Svako odobrenje odstupanja mora biti u skladu s uslovima određenim u Dodatku III. ovog Pravilnika.

Član 14. (Mjere u slučaju izbijanja VPIP u izdvojenim proizvodnim jedinicama)

(1) U slučajevima izbijanja VPIP na farmi koja se sastoji od dvije ili više izdvojenih jedinica, Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine može odobriti odstupanje od mjera određenih u članu 11. stav (2) tačka a) ovog Pravilnika, za proizvodne jedinice u kojima se nalazi zdrava perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, za koje ne postoji sumnja na VPIP, pod uslovom da takva odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

(2) Takva odstupanja će se odobriti samo u slučaju dvije ili više odvojenih proizvodnih jedinica gdje je nadležni veterinarski inspektor, uzimajući u obzir strukturu, veličinu, način proizvodnje, način smještaja, hranjenja, napajanja, opremu, osoblje i posjetitelje na farmi, utvrdio da su one potpuno neovisne od drugih proizvodnih jedinica, u smislu lokacije i svakodnevnog načina uzgoja i držanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu.

Član 15.
(Mjere na kontaktnim farmama)

(1) Na osnovu epidemiološkog istraživanja nadležni organi odlučuju koja se farma smatra kontaktnom farmom. Mjere određene u članu 7. stav (2) ovog Pravilnika, moraju se provoditi na kontaktnim farmama sve dok se ne isključi prisustvo VPIP, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom koji donosi Ured.

(2) Na osnovu epidemiološkog istraživanja nadležni organi mogu narediti provedbu mjera iz člana 11. ovog Pravilnika na kontaktnim farmama, naročito, ukoliko je kontaktna farma smještena u području s velikom gustoćom peradi. Uslovi koji se uzimaju u obzir za naređivanje mjera iz člana 11. ovog Pravilnika, na kontaktnim farmama, navedeni su u Dodatku IV. ovog Pravilnika.

(3) Kod usmrćivanja peradi na kontaktnim farmama nadležni veterinarski inspektor mora narediti uzimanje uzoraka od usmrćene peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se potvrdilo ili isključilo prisustvo virusa VPIP na kontaktnoj farmi.

(4) Nadležni veterinarski inspektor mora narediti da na svakoj farmi gdje je perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu usmrćena i neškodljivo uništena, a gdje je IP naknadno utvrđena, objekti i sva oprema i prijevozna sredstva koji su korišteni za prijevoz peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, lešina, mesa, hrane za životinje, gnoja, gnojevke, stelje i drugih materijala i supstanci koji su moguće kontaminirani, budu podvrgnuti jednom ili više postupaka kako je to određeno u članu 50. ovog Pravilnika.

Odjeljak B. ZARAŽENO, UGROŽENO I DALJNJA OGRANIČENA PODRUČJA

Član 16.
(Utvrdjivanje zaraženih, ugroženih i daljnjih ograničenih područja u slučajevima izbijanja VPIP)

(1) Odmah nakon izbijanja VPIP Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine utvrđuje:

- a) zaraženo područje u krugu od najmanje tri kilometra oko farme;
- b) ugroženo područje u krugu od najmanje 10 kilometara oko farme, uključujući i zaraženo područje.

(2) Ako se izbijanje VPIP potvrdi kod drugih ptica držanih u zatočeništvu na nekomercijalnim farmama, cirkusima, zoološkim vrtovima, trgovinama za ptice kućne ljubimce, parkovima prirode, ograđenim prostorima gdje se druge ptice drže u zatočeništvu i drže u naučne svrhe ili svrhe koje se odnose na očuvanje ugroženih vrsta ili službeno registrirane rijetke vrste drugih ptica držanih u zatočeništvu, a ne sadrže perad, Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine može na osnovu procjene rizika odobriti potrebna odstupanja od mjera propisanih u odjeljcima B., C. i D. ovog poglavlja, u odnosu na određivanja zaraženog i ugroženog područja i mjera koje se na njima provode, a uz uslov da ta odstupanja ne ugrožavaju kontrolu i suzbijanje bolesti.

(3) Pri utvrđivanju zaraženih i ugroženih područja, kako je utvrđeno u stavu (1) ovog člana, u obzir će se uzeti najmanje slijedeći kriteriji:

- a) epidemiološko istraživanje;
- b) geografski položaj, posebno prirodne barijere;
- c) položaj i blizinu farme i procijenjeni broj peradi;
- d) puteve kretanja i stavljanja u promet peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
- e) sredstva i osoblje raspoloživo za kontrolu svakog kretanja peradi i drugih ptica držanih u zatočeništvu, njihovih lešina, gnoja, stelje ili korištene slame, unutar zaraženog i ugroženog područja, posebno ako se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, koje će se usmrtiti i neškodljivo ukloniti, moraju se premjestiti s farme s koje potiču.

(4) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može utvrditi daljnja ograničena područja oko ili uz zaražena i ugrožena područja, uzimajući u obzir kriterije utvrđene u stavu (3) ovog člana.

(5) Ukoliko ugroženo ili zaraženo područje, ili daljnje ograničeno područje zahvata područje drugih država, Ured će o tome izvijestiti njihove nadležne organe i saradivati pri utvrđivanju tih područja.

Član 17.

(Mjere koje se primjenjuju na zaraženom i ugroženom području)

(1) Na zaraženom i ugroženom području moraju se primijeniti slijedeće mjere:

a) utvrđivanje praćenja svih načina kojima se može proširiti virus influence ptica, uključujući perad, druge ptice koje se drže u zatočeništvu, meso, jaja, lešine, hranu za životinje, stelju, slamu, lica koja su bila u kontaktu sa zaraženom peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu ili prijevoznim sredstvima povezanim s proizvodnjom peradi;

b) na zahtjev nadležnih organa vlasnici moraju dostaviti, svaku informaciju vezanu za perad i drugim pticama koje se drže u zatočeništvu i jajima koja ulaze na ili napuštaju farmu.

(2) Nadležni veterinarski inspektor mora poduzeti sve aktivnosti kako bi osigurao da sva lica u zaraženom i ugroženom području budu upoznata s ograničenjima u navedenim područjima i to: upozorenjima, sredstvima javnog saopćavanja kao što su novine, televizija ili bilo kojim drugim primjerenim načinom.

(3) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, mož ukoliko rezultati epidemiološkog istraživanja ili druge činjenice na to upućuju, provesti preventivni eradikacijski program uključujući preventivno klanje ili usmrćivanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na farmama i područjima u riziku.

(4) O provedbi mjera iz stava (3) ovog člana, Ured ima obavezu odmah izvijestiti OIE, Evropsku komisiju i nadležne organe susjednih zemalja.

Odjeljak C. MJERE KOJE SE PRIMJENJUJU NA ZARAŽENOM PODRUČJU

Član 18.

(Popis i obilazak od strane službenog veterinarara i nadziranje)

U zaraženom području nadležni veterinarski inspektor mora osigurati provedbu slijedećih mjera:

a) popis svih farmi, što je prije moguće;

b) redovno obilaženje svih komercijalnih farmi od strane nadležnog veterinarskog inspektora, što je prije moguće, radi kliničkog pregleda peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i, ako je potrebno, uzimanje uzoraka za laboratorijska ispitivanja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, pri čemu se mora sastaviti zapisnik o takvim obilaženjima i nalazima. Nekomercijalne farme nadležni veterinarski inspektor mora obići prije ukidanja svih mjera na zaraženom području;

c) provođenje dodatnog nadziranja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom radi utvrđivanja daljnjeg širenja influence ptica na farme smještene na zaraženom području.

Član 19.

(Mjere koje se primjenjuju na farmama u zaraženom području)

Na farmama u zaraženom području nadležni veterinarski inspektor mora narediti slijedeće mjere:

a) sva perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu moraju se držati u zatvorenim nastambama na njihovoj farmi. Kada to nije moguće ili je ugrožena dobrobit, životinje se moraju zatvoriti na neko drugo mjesto na istoj farmi na način da se onemogućiti kontakt s drugom peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu na drugim farmama. Moraju se poduzeti sve aktivnosti da se kontakt s divljim pticama svede na najmanju moguću mjeru;

- b) lešine se moraju neškodljivo ukloniti što je prije moguće;
- c) vozila i oprema korišteni za prijevoz žive peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, meso, hrana za životinje, gnoj, gnojevka, stelja i drugi materijali ili supstance, koji su vjerovatno kontaminirani, moraju biti podvrgnuti postupcima u skladu s odredbama člana 50. ovog Pravilnika;
- d) svi dijelovi vozila korišteni od strane osoblja ili drugih lica koja ulaze ili napuštaju farmu koji su vjerovatno kontaminirani moraju biti podvrgnuti postupcima u skladu s odredbama člana 50. ovog Pravilnika;
- e) perad, druge ptice koje se drže u zatočeništvu ili domaće životinje iz razreda sisara ne smiju ući na ili napustiti farmu bez odobrenja nadležnoga veterinarskog inspektora. Ovo ograničenje se ne primjenjuje na sisare koji imaju pristup isključivo u prostore na kojima borave ljudi u kojima:
- 1) nemaju kontakta s peradi koja boravi na farmi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu i;
 - 2) nemaju pristup kafezima ili područjima na kojima se drži perad koja boravi na farmi ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu;
- f) svako povećanje obolijevanja ili pomora ili, značajan pad proizvodnje na farmama mora se odmah prijaviti nadležnom veterinarskom inspektor, koji mora poduzeti odgovarajuća istraživanja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
- g) svako lice, koje ulazi na ili izlazi s farme, mora se pridržavati odgovarajućih biosigurnosnih mjera u svrhu sprečavanja širenja influence ptica;
- h) vlasnik mora voditi evidenciju o svim licima koja posjećuju farmu, osim o onima koja stalno borave na farmi, da bi se olakšalo nadziranje i kontrola bolesti, a koja na zahtjev mora biti dostupna nadležnim organima. Navedene evidencije ne moraju se voditi u zoološkim vrtovima i parkovima prirode na kojima posjetitelji nemaju pristup područjima na kojima se drže ptice.

Član 20.

(Zabrana odnošenja ili rasprostiranja korištene stelje, slame ili gnoja i gnojevke s farmi)

Zabranjeno je odnošenje ili rasprostiranje korištene stelje, slame ili gnoja i gnojevke s farmi na zaraženim područjima bez odobrenja nadležnoga veterinarskog inspektora. Nadležni veterinarski inspektor može odobriti premještanje gnoja ili gnojevke s farmi na kojima se primjenjuju biosigurnosne mjere, u određene objekte za preradu ili privremeno skladištenje za daljnju peradu, radi uništenja moguće prisutnog virusa influence ptica u skladu s posebnim propisima kojima se regulira ova oblast.

Član 21.

(Sajmovi, tržnice ili druga okupljališta ptica i ispuštanje pernate divljači)

- (1) Zabranjeno je održavanje sajмова, tržnica ili drugih okupljališta peradi ili ptica koje se drže u zatočeništvu u zaraženim područjima.
- (2) Zabranjeno je ispuštanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu za nadopunjavanje populacije pernate divljači u zaraženim područjima.

Član 22.

(Zabrana kretanja i prijevoza ptica, jaja, mesa peradi i lešina)

- (1) Zabranjeno je kretanje i prijevoz peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, pilenki, jednodnevnih pilića, jaja i lešina, cestovnim ili željezničkim prometom, osim privatnim putevima unutar farme.
- (2) Zabranjen je prijevoz mesa peradi iz klaonice, rasjekaonice i hladnjača, osim ako je proizvedeno:
 - a) od peradi koja ne potiče sa zaraženih područja, a skladišteno je i prevoženo odvojeno od mesa peradi koje potiče sa zaraženih područja ili;
 - b) ako je proizvedeno najmanje 21 dan prije procijenjenog datuma najranije infekcije na farmi u zaraženom području i koje je u periodu od proizvodnje skladišteno i prevoženo odvojeno od mesa proizvednog nakon tog datuma.

(3) Zabrana iz st. (1) i (2) ovog člana ne odnosi se na provoz cestom ili željeznicom kroz zaraženo područje bez istovara ili zaustavljanja.

Član 23.

(Odstupanja kod direktnog prijevoza peradi na neodložno klanje i premještanja ili obrade mesa peradi)

(1) Izuzetno od odredbi člana 22. ovog Pravilnika, nadležni veterinarski inspektor može odobriti direktan prijevoz peradi porijeklom s farme iz zaraženog područja na neodložno klanje u određene klaonice pod slijedećim uslovima:

- a) klinički pregled peradi od strane službenog veterinara, mora biti proveden na farmi s koje perad potiče, unutar 24 sata prije upućivanja na klanje;
- b) ako je potrebno, moraju biti provedena laboratorijska testiranja na peradi s farme s koje potiču, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, s povoljnim rezultatima;
- c) perad se mora prevoziti u prijevoznim sredstvima zapečaćenim od nadležnoga veterinarskog inspektora ili pod njegovim nadzorom;
- d) nadležni veterinarski inspektor koji je odgovoran za klaonicu u koju se pošiljka upućuje mora biti o tome obaviješten, dati saglasnost da će zaprimiti pošiljku peradi, te potvrditi klanje peradi nadležnom veterinarskom inspektoru koji je otpremio pošiljku;
- e) perad iz zaraženog područja mora se držati odvojeno od druge peradi i klata odvojeno ili u različito vrijeme od druge peradi, po mogućnosti na kraju radnog dana, a prije klanja druge peradi mora se provesti čišćenje i dezinfekcija;
- f) nadležni veterinarski inspektor mora provesti detaljan pregled peradi na klaonici po dopremi pošiljke i nakon klanja;
- g) meso ne smije biti stavljeno u promet na međunarodno tržište i mora biti označeno zdravstvenom oznakom za svježe meso u skladu s posebnim propisima, osim ukoliko nije drugačije odlučeno;
- h) meso je dopremljeno, rasječeno, prevoženo i skladišteno odvojeno od mesa namijenjenog za stavljanje u promet na međunarodno tržište i korišteno na takav način da se izbjegne njegov unos među proizvode namijenjene za stavljanje u promet na međunarodno tržište, osim ako:
 - 1) je podvrgnuto postupku utvrđenom posebnim propisima;
 - 2) osim ukoliko nije drugačije odlučeno prema posebnim pravilima.

(2) Izuzetno od odredbi člana 22. ovog Pravilnika, nadležni veterinarski inspektor može odobriti direktan prijevoz peradi izvan zaraženog područja za neodložno klanje u određene klaonice unutar zaraženog područja i daljnje premještanje mesa porijeklom od takve peradi pod slijedećim uslovima:

- a) nadležni veterinarski inspektor, koji je odgovoran za klaonicu u koju se pošiljka upućuje, mora biti o tome obaviješten, dati saglasnost da će zaprimiti pošiljku peradi te potvrditi klanje peradi nadležnom veterinarskom inspektoru koji je otpremio pošiljku;
- b) perad je držana odvojeno od druge peradi porijeklom iz zaraženog područja i zaklana odvojeno ili u različito vrijeme od druge peradi;
- c) meso peradi je rasijecano, prevoženo i skladišteno odvojeno od mesa peradi porijeklom od druge peradi koja potiče iz zaraženog područja;
- d) nusproizvodi životinjskog porijekla koji nisu za ishranu ljudi moraju biti neškodljivo uništeni.

(3) Nadležni veterinarski inspektor o svim provedenim mjerama mora, u što kraćem roku, izvijestiti nadležne organe entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a oni Ured.

Član 24.

(Izuzeca za direktan prijevoz jednodnevnih pilića)

(1) Izuzetno od odredbi člana 22. ovog Pravilnika, nadležni veterinarski inspektor može odobriti direktan prijevoz jednodnevnih pilića porijeklom s farme u zaraženom području na farmu ili dio te farme, ako je moguće smješteno izvan zaraženog i ugroženog područja, uz slijedeće uslove:

- a) da se prevoze u vozilima zapečaćenim od strane nadležnog veterinarskog inspektora ili pod njegovim nadzorom;
- b) da se tokom prijevoza i na odredišnoj farmi primjenjuju biosigurnosne mjere;
- c) da je odredišna farma po dolasku jednodnevnih pilića stavljena pod službeni nadzor;
- d) ako se perad premješta izvan zaraženog ili ugroženog područja, perad mora ostati na odredišnoj farmi najmanje 21 dan.

(2) Izuzetno od odredbi člana 22. ovog Pravilnika, nadležni veterinarski inspektor može odobriti direktan prijevoz jednodnevnih pilića, izvaljenih iz jaja porijeklom s farmi smještenih izvan zaraženog i ugroženog područja na druge farme, koje su, ako je moguće, smještene izvan zaraženog i ugroženog područja pod uslovom da valionica iz koje se otpremaju jednodneveni pilići može osigurati svojom logistikom i svojim higijenskim radnim uslovima da nije došlo do kontakata između tih jaja i bilo kojih drugih rasplodnih jaja ili jednodnevnih pilića porijeklom iz jata peradi unutar navedenih područja i koja su, stoga, drugačijeg zdravstvenog statusa.

(3) Nadležni veterinarski inspektor o svim provedenim mjerama mora, u što kraćem roku, izvijestiti nadležne organe entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a oni Ured.

Član 25.

(Odstupanja za direktan prijevoz pilenki)

(1) Izuzetno od odredbi člana 22. ovog Pravilnika, nadležni veterinarski inspektor može odobriti direktan prijevoz pilenki na farmu ili dio te farme u kojoj nema druge peradi, po mogućnosti smješteno unutar zaraženog ili ugroženog područja, pod slijedećim uslovima:

- a) nadležni veterinarski inspektor mora narediti i nadzirati obavljanje kliničkog pregleda peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na farmi s koje potiču, a posebno onih koje će biti premještene;
- b) ako je potrebno, moraju biti provedena laboratorijska testiranja na peradi s farme s koje potiču, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, s povoljnim rezultatima;
- c) pilenke se moraju prevoziti u prijevoznim sredstvima zapečaćenim od strane nadležnoga veterinarskog inspektora ili pod njegovim nadzorom;
- d) odredišna farma ili dio odredišne farme mora se staviti pod službeni nadzor po dolasku pilenki;
- e) ako se perad premješta izvan zaraženog ili ugroženog područja, perad mora ostati na odredišnoj farmi najmanje 21 dan prije slijedećeg stavljanja u promet.

(2) Nadležni veterinarski inspektor o svim provedenim mjerama mora, u što kraćem roku, izvijestiti nadležne organe entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a oni Ured.

Član 26.

(Odstupanja za direktan prijevoz rasplodnih i konzumnih jaja)

(1) Izuzetno od odredbi člana 22. ovog Pravilnika, nadležni veterinarski inspektor može odobriti direktan prijevoz rasplodnih jaja ili s bilo koje farme u valionicu smještenu u zaraženom području i određenu od nadležnog organa, ili, pod slijedećim uslovima, s farme smještene u zaraženom području u bilo koju valionicu određenu od nadležnog organa i to:

- a) da su roditeljska jata od kojih potiču rasplodna jaja, pregledana u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i da na tim farmama nema sumnje na prisustvo influence ptica;
- b) da su rasplodna jaja i ambalaža u koju se pakiraju dezinficirani prije otpremanja i da je osigurano utvrđivanje sljedivosti tih jaja;
- c) da se rasplodna jaja prevoze vozilima zapečaćenim od strane nadležnoga veterinarskog inspektora ili pod njegovim nadzorom;
- d) da se u valionici određenoj od strane nadležnog organa primjenjuju biosigurnosne mjere prema uputama nadležnoga veterinarskog inspektora.

(2) Izuzetno od odredbi člana 22. ovog Pravilnika, nadležni veterinarski inspektor može odobriti direktan prijevoz jaja:

- a) u objekte za pakiranje jaja određene od strane nadležnog organa, pod uslovom da su jaja pakirana u ambalaži za jednokratnu upotrebu i da se primjenjuju sve biosigurnosne mjere određene od strane nadležnog organa;
 - b) u odobrene objekte za preradu jaja u skladu s posebnim propisima;
 - c) koja se upućuju na neškodljivo uništavanje.
- (3) Nadležni veterinarski inspektor o svim provedenim mjerama mora, u što kraćem roku, izvjestiti nadležne organe entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a oni Ured.

Član 27.
(Odstupanja za direktan prijevoz lešina)

Izuzetno od odredbi člana 22. ovog Pravilnika, nadležni veterinarski inspektor može odobriti direktan prijevoz lešina pod uslovom da se one prevoze radi njihovog neškodljivog uništavanja.

Član 28.
(Čišćenje i dezinfekcija prijevoznih sredstava)

Prijevozna sredstva i oprema korištena za prijevoz u skladu s čl. od 23. do 27. ovog Pravilnika moraju po završetku prijevoza biti, bez odgode, očišćena i dezinficirana u skladu s postupcima određenim u članu 50. ovog Pravilnika.

Član 29.
(Trajanje mjera)

- (1) Mjere određene u ovom odjeljku moraju biti na snazi najmanje 21 dan nakon završetka preliminarnog čišćenja i dezinfekcije na zaraženoj farmi u skladu s postupcima iz člana 50. ovog Pravilnika i dok na farmi smještenoj na zaraženom području nisu provedena sva testiranja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.
- (2) Kada se ukinu mjere propisane u ovom odjeljku, na način kako je određeno u stavu (1) ovog člana, mjere određene u članu 30. ovog Pravilnika moraju se primjenjivati na području koje je bilo zaraženo, sve dok se ne ukinu u skladu s članom 31. ovog Pravilnika.

Odjeljak D. MJERE KOJE SE PRIMJENJU NA UGROŽENOM PODRUČJU

Član 30.
(Mjere koje se primjenjuju na ugroženom području)

- (1) Na ugroženom području moraju se primijeniti slijedeće mjere:
- a) popis svih komercijalnih farmi koje drže perad, čim je prije moguće;
 - b) zabrana premještanja peradi, pilenki, jednodnevnih pilića, jaja, unutar ugroženog područja bez odobrenja nadležnog organa kojim se potvrđuje primjena odgovarajućih biosigurnosnih mjera u svrhu sprečavanja širenja influence ptica. Ova zabrana ne odnosi se na provoz cestom ili željeznicom kroz ugroženo područje, bez istovara ili zaustavljanja;
 - c) zabrana premještanja peradi, pilenki, jednodnevnih pilića i jaja na farmi, u klaonice, objekte za pakiranje ili preradu jaja smještene izvan ugroženog područja, osim uz odobrenje nadležnog veterinarskog inspektora za direktan prijevoz, i to:
 - 1) peradi za klanje u određenu klaonicu u svrhu neodložnog klanja u skladu s članom 23. stav (1) tač. a), b) i d) ovog Pravilnika. Nadležni veterinarski inspektor može odobriti direktan prijevoz peradi izvan ugroženog i zaraženog područja radi neodložnog klanja, u određenu klaonicu unutar ugroženog područja i daljnje premještanje mesa koje potiče od takve peradi;

2) pilenki na farmu na kojoj nema druge peradi, a koja je pod službenim nadzorom od trenutka dopreme pilenki i koje moraju ostati na određenoj farmi najmanje 21 dan prije slijedećeg stavljanja u promet;

3) jednodnevnih pilića, na farmu ili dio farme na kojoj se primjenjuju odgovarajuće biosigurnosne mjere, a stavljena je pod službeni nadzor od trenutka dopreme jednodnevnih pilića koji moraju ostati na određenoj farmi najmanje 21 dan prije slijedećeg stavljanja u promet ili ako su izvaljeni iz rasplodnih jaja porijeklom s farmi smještenih izvan zaraženog i ugroženog područja, na druge farme, uz uslov da valionica iz koje se jednodnevni pilići otpremaju može osigurati logistikom i svojim biosigurnosnim radnim uslovima da nije došlo do kontakata između tih jaja i bilo kojih drugih rasplodnih jaja ili jednodnevnih pilića porijeklom iz jata peradi unutar navedenih područja i koja su, iz tog razloga, drugačijeg zdravstvenog statusa;

4) rasplodanih jaja u valionici određenu od nadležnog entitetskog organa smještenu unutar ili izvan ugroženog područja. Jaja i ambalaža moraju biti dezinficirani prije otpremanja i mora se osigurati utvrđivanje sljedivosti tih jaja;

5) konzumnih jaja u objekt za pakiranje određen od nadležnog entitetskog organa, uz uslov da se pakiraju u ambalažu za jednokratnu upotrebu i da se primjenju biosigurnosne mjere određene od nadležnog organa;

6) u odobrene objekte za preradu jaja u skladu s posebnim propisima, smještene unutar ili izvan ugroženog područja;

7) jaja koja se upućuju na neškodljivo uništavanje.

d) svako lice koje ulazi ili napušta farme na ugroženom području mora se pridržavati odgovarajućih biosigurnosnih mjera u svrhu sprečavanja širenja influence ptica;

e) vozila i oprema korišteni za prijevoz žive peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, lešina, hrane za životinje, gnoja, tekućeg gnoja, stelje i drugih materijala ili supstanci, za koje je lako moguće da su kontaminirani, moraju biti podvrgnuti čišćenju i dezinfekciji bez odgode u skladu s odredbama člana 50. ovog Pravilnika;

f) perad, druge ptice koje se drže u zatočeništvu ili domaće životinje iz razreda sisara ne smiju ući na ili napustiti farmu bez odobrenja nadležnog inspektora. Ovo ograničenje ne primjenjuje se na sisare koji imaju pristup isključivo prostorima na kojima borave ljudi u kojima:

1) nemaju kontakta sa peradi koja boravi na farmi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu i;

2) nemaju pristup kavezima ili područjima na kojima se drži perad koja boravi na farmi ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu;

g) svako povećanje obolijevanja ili pomora ili, značajan pad proizvodnje na farmama mora se odmah prijaviti nadležnom veterinarskom inspektoratu, koji mora provesti odgovarajuća istraživanja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;

h) zabranjeno je odnošenje ili rasprostiranje korištene stelje, slame ili gnoja i gnojevke s farmi na ugroženim područjima bez odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora. Nadležni veterinarski inspektor može odobriti premještanje gnoja ili gnojevke s farme smještene u ugroženom području na kojem se primjenjuju biosigurnosne mjere, u objekte određene od strane nadležnog organa za preradu ili privremeno skladištenje za daljnju obradu, radi uništenja moguće prisutnog virusa influence ptica u skladu s posebnim propisima kojima je regulirana ova oblast;

i) zabranjeno je održavanje sajмова, tržnica ili drugih okupljališta peradi ili ptica koje se drže u zatočeništvu na ugroženim područjima;

j) zabranjeno je ispuštanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu za nadopunjavanje populacije pernatih divljači na ugroženim područjima.

(2) Nadležni veterinarski inspektor o svim provedenim mjerama mora, u što kraćem roku, izvijestiti nadležne organe entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a oni Ured.

Član 31.
(Trajanje mjera na ugroženom području)

Mjere određene u ovom Odjeljku moraju biti na snazi najmanje 30 dana nakon završetka preliminarnog čišćenja i dezinfekcije na zaraženoj farmi, u skladu s postupcima propisanim u članu 50. ovog Pravilnika.

Odjeljak E. MJERE KOJE SE PRIMJENJUJU U DALJNJIM OGRANIČENIM PODRUČJIMA

Član 32.
(Mjere koje se primjenjuju u daljnjim ograničenim područjima)

Nadležni veterinarski inspektor mora osigurati da se pojedine ili sve mjere određene u odjeljcima C. i D. ovog poglavlja primjenjuju unutar daljnjih ograničenih područja određenih članom 16. stav (4) ovog Pravilnika.

Član 33.
(Preventivne mjere koje se primjenjuju u daljnjim ograničenim područjima)

Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, ako rezultati epidemiološkog istraživanja ili druge činjenice na to upućuju, provest će preventivni program iskorjenjivanja uključujući preventivno klanje ili usmrćivanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, na farmama i rizičnim područjima, smještenim u daljnjim ograničenim područjima, u skladu s kriterijima iz Dodatka IV. ovog Pravilnika. Ponovno uvođenje peradi na navedene farme mora se provesti u skladu s uputama nadležnog organa.

Odjeljak F. Odstupanja i dodatne biosigurnosne mjere

Član 34.
(Odstupanja od utvrđenih mjera)

- (1) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanja od mjera utvrđenih u članu 16. te u čl. od 23. do 27. ovog Pravilnika, odnosno utvrditi odgovarajuće alternativne mjere i uslove na osnovu procjene rizika.
- (2) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti, na osnovu procjene rizika, odstupanja od mjera određenih u odjeljcima C. i D. ovog poglavlja, u slučajevima potvrde VPIP u valionici.
- (3) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanja od mjera utvrđenih u članu 18. tač. b) i c), članu 22., te članu 30. tač. b), c) i f) ovog Pravilnika, u slučajevima izbijanja VPIP na nekomercijalnoj farmi, cirkusu, zoološkom vrtu, parku prirode, ograđenom području gdje se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu drže u naučne svrhe ili svrhe povezane s očuvanjem ugroženih vrsta ili službeno registriranih rijetkih vrsta peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu.
- (4) Izuzetno od mjera propisanih u odjeljcima C. i D. ovog poglavlja, u slučajevima izbijanja VPIP, Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na osnovu procjene rizika određuje posebne mjere za kretanje takmičarskih golubova u, iz i unutar zaraženog i ugroženog područja.
- (5) Odstupanja navedena u st. od (1) do (4) ovog člana odobravaju se ako njihova primjena ne ugrožava kontrolu bolesti.

(6) Sva perad uključujući jednodnevne piliće i druge ptice držane u zatočeništvu, rasplodna jaja, korištena slama, stelja, gnoj koji dolazi s farmi za koje su odobrena odstupanja u skladu s ovim članom ne mogu se stavljati u promet za izvoz, osim ako nije drugačije određeno u skladu s posebnim postupkom.

Član 35.
(Dodatne biosigurnosne mjere)

(1) U svrhu sprečavanja širenja influence ptica Ured može, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, osim mjera određenih u odjeljcima C. D. i E. ovog poglavlja, narediti primjenu dodatnih biosigurnosnih mjera na farmama na zaraženim, ugroženim i daljnjim ograničenim područjima, kao i u peradarskim kompartmentima i kompartmentima za druge ptice koje se drže u zatočeništvu. Navedene mjere mogu uključiti ograničenja kretanja vozila ili lica za dostavu hrane za životinje, sakupljanje jaja, prijevoz peradi do klaonica, sakupljanje lešina namijenjenih neškodljivom uništavanju i drugih kretanja osoblja, veterinaru ili lica koja farme snabdijevaju opremom.

(2) Ured ima obavezu o mjerama iz stava (1) ovoga člana odmah izvijestiti OIE, Evropsku komisiju i nadležne organe susjednih zemalja.

Odjeljak G. MJERE KOJE SE PRIMJENJUJU U SLUČAJEVIMA SUMNJE I POTVRDE VISOKO PATOGENE INFLUENCE PTICA (VPIP) NA ODREĐENIM PROSTORIMA KOJI NISU FARME I U PRIJEVOZNIH SREDSTVIMA

Član 36.
(Istraživanje o sumnji na prisustvo VPIP u klaonicama i u prijevoznim sredstvima)

U slučaju sumnje ili potvrde o prisustvu VPIP u klaonicama ili prijevoznim sredstvima Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, mora odmah narediti istraživanje na farmi s koje perad ili druge ptice držane u zatočeništvu potiču, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, da bi se potvrdilo ili isključilo prisustvo VPIP.

Član 37.
(Mjere koje se primjenjuju u klaonicama)

(1) U slučaju sumnje ili potvrde VPIP u klaonici, Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na osnovu procjene rizika mora narediti klanje ili usmrćivanje sve peradi u klaonici, što je prije moguće, pod službenim nadzorom. Kada se takva perad kolje, meso peradi i nusproizvodi klanja te peradi i meso peradi i nusproizvodi klanja sve druge peradi koja može biti kontaminirana u postupku klanja i prerade, mora se držati odvojeno i pod službenim nadzorom sve dok nije provedeno istraživanje u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

(2) Ako je potvrđena VPIP, meso peradi i nusproizvodi klanja te peradi i meso peradi i nusproizvodi klanja sve druge peradi koji su mogli biti kontaminirani u postupku klanja i prerade, moraju se neškodljivo uništiti pod službenim nadzorom, što je prije moguće.

Član 38.
(Mjere koje se primjenjuju na graničnim veterinarskim prijelazima ili na prijevoznim sredstvima)

(1) U slučaju sumnje ili potvrde VPIP na graničnim veterinarskim prijelazima ili prijevoznim sredstvima, Ured u saradnji s nadležnim organima mora na osnovu procjene rizika, narediti da se sva perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu koje se nađu na graničnom veterinarskom prijelazu ili prijevoznom sredstvu, usmrte, zakolju ili izoliraju od druge peradi ili drugih ptica držanih u

zatočeništvu i drže pod službenim nadzorom do provedbe istraživanja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom. Ako je potrebno, nadležni veterinarski inspektor može narediti mjere propisane u članu 7. ovog Pravilnika. Nadležni veterinarski inspektor može:

a) odobriti premještanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na mjesto gdje će biti usmrćene, zaklane ili izolirane;

b) odlučiti da se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, koje se nađu na graničnom veterinarskom prijelazu, a nisu bile u kontaktu s peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu sumnjivim da su zaražene, ne usmrte, odnosno ne zakolju.

(2) Ako je perad na koju se odnosi stav (1) ovog člana zaklana, meso i svi nusproizvodi klanja dobijeni od te peradi, te meso i nusproizvodi klanja od sve druge peradi koje je moglo biti kontaminirano u postupku klanja i prerade, mora se držati odvojeno pod službenim nadzorom, do provedbe istraživanja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

(3) Ako je potvrđena VPIP, meso peradi i nusproizvodi klanja te peradi i meso peradi i nusproizvodi klanja sve druge peradi koji su mogli biti kontaminirani u postupku klanja i prerade, moraju se neškodljivo uništiti pod službenim nadzorom, što je prije moguće.

Član 39.

(Dodatne mjere koje se primjenjuju u klaonicama, graničnim veterinarskim prijelazima ili prijevoznim sredstvima)

U slučaju sumnje ili potvrde VPIP u klaonici, na graničnom veterinarskom prijelazu ili u prijevoznom sredstvu moraju se primijeniti slijedeće mjere:

a) perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu ne smiju se unositi u klaonicu, na granični veterinarski prijelaz ili prijevozno sredstvo dok ne protekne najmanje 24 sata nakon čišćenja i dezinfekcije određene u tački b) ovog člana, provedene u skladu s postupkom određenim u članu 50. ovog Pravilnika, a u slučaju graničnih veterinarskih prijelaza, zabrana unosa može se proćiriti i na druge životinje;

b) čišćenje i dezinfekcija kontaminiranih objekata, opreme i vozila koja se provodi u skladu s članom 50. ovog Pravilnika, pod nadzorom službenog veterinara;

c) mora se provesti epidemiološko istraživanje;

d) mjere određene u skladu s članom 7. stav (2) ovog Pravilnika primjenjuju se na farmu s koje potiče zaražena perad ili lešine i na kontaktnu farmu;

e) osim ako na osnovu rezultata epidemioloških istraživanja i drugih istraživanja provedenih u skladu s članom 36. ovog Pravilnika se ne odredi drugačije, na farmi porijekla primjenjuju se mjere određene u članu 11. ovog Pravilnika;

f) izolat virusa influence ptica podvrgava se laboratorijskom postupku u svrhu identifikacije podtipa virusa, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

POGLAVLJE V. NISKOPATOGENA INFLUENCA PTICA (NPIP)

Odjeljak A. MJERE KOJE SE PRIMJENJUJU NA FARMAMA NA KOJIMA JE POTVRĐENO IZBIJANJE NISKOPATOGENE INFLUENCE PTICA (NPIP)

Član 40.

(Mjere koje se primjenjuju)

(1) U slučaju izbijanja NPIP, na osnovu procjene rizika i uzimajući u obzir kriterije iz Dodatka V. ovog Pravilnika, nadležni veterinarski inspektor mora narediti mjere iz člana 7. stav (2) tač. a), b), c), e), g) i h), člana 7. stav (3) ovog Pravilnika, te st. od (2) do (5) ovog člana.

(2) Sva perad i sve druge ptice koje se drže u zatočeništvu onih vrsta kod kojih je potvrđena NPIP na farmi, mora biti uklonjena s farme usmrćivanjem ili klanjem pod službenim nadzorom na način da se spriječi širenje influence ptica. Pri tom:

a) uklanjanje s farme može se narediti i za druge vrste ptica koje se drže u zatočeništvu na farmi, na osnovu procjene rizika kojeg one predstavljaju za daljnje širenje influence ptica i na druge farme koje se smatraju kontaktnim farmama na osnovu epidemiološkog istraživanja;

b) prije uklanjanja s farme (usmrćivanja ili klanja), perad i druge ptice ne smiju ulaziti na niti napuštati farmu, bez odobrenja nadležnoga veterinarskog inspektora.

(3) U slučaju iz stava (2) ovog člana, uklanjanje s farme (usmrćivanje ili klanje) mora se provesti u skladu s odredbama Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH", broj 25/09), a nadležni organ treba odlučiti da se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu:

a) usmrte što je prije moguće ili;

b) zakolju u određenoj klaonici u skladu sa stavom (4) ovog člana. Pri tom:

1) kada se uklanjanje s farme provodi klanjem u određenoj klaonici, na peradi se mora provesti daljnje nadziranje propisanim uzorkovanjem i testiranjem;

2) perad se ne smije premjestiti s farme u određenu klaonicu sve dok nadležni organ, na osnovu rezultata istraživanja i laboratorijskih testiranja kojima se određuje u kojoj količini perad izlučuje virus, provedenih u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i na osnovu procjene rizika, ne utvrdi da je rizik od daljnjeg širenja NPIP minimalan.

(4) Klanje u određenoj klaonici, u skladu sa stavom (3) ovog člana, mora se provesti pod slijedećim uslovima:

a) perad se mora slati direktno s farme u određenu klaonicu;

b) svaka pošiljka mora biti zapečaćena prije otpreme od strane službenog veterinara odgovornog za farmu, ili pod njegovim nadzorom;

c) svaka pošiljka mora ostati zapečaćena tokom prijevoza do određene klaonice;

d) moraju se provesti sve biosigurnosne mjere zaštite;

e) službeni veterinar odgovoran za određenu klaonicu mora biti obaviješten o prispjeću i saglasan s primitkom pošiljke peradi;

f) prijevozna sredstva i oprema korištena za prijevoz žive peradi i svi drugi materijali ili supstanci vjerovatno kontaminirane moraju se nakon kontaminacije očistiti i dezinficirati bez odgode, u skladu s postupcima iz člana 50. ovog Pravilnika;

g) nus proizvodi klanja peradi u klaonici moraju se neškodljivo uništiti.

(5) Nadležni veterinarski inspektor mora narediti da se pod službenim nadzorom obavi neškodljivo uništavanje:

a) lešina i;

b) rasplodnih jaja na farmi.

(6) Nadležni veterinarski inspektor mora narediti provedbu slijedećih mjera:

a) rasplodna jaja, sakupljena s farme tokom perioda između vjerovatnog unosa NPIP na farmu i poduzimanja mjera određenih ovim Pravilnikom, moraju se kada je to moguće pronaći i valiti pod službenim nadzorom;

b) perad već izležena iz jaja sakupljenih s farme tokom perioda između vjerovatnog unosa NPIP na farmu i poduzimanja mjera određenih ovim Pravilnikom, mora biti stavljena pod službeni nadzor i pretražena u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;

c) jaja zatečena na farmi i ona proizvedena na farmi prije uklanjanja peradi s farme, kako je utvrđeno u stavu (2) ovog člana, moraju se prevoziti na način da je rizik od širenja NPIP sveden na minimum, i to:

1) u objekte za pakiranje jaja određene od nadležnog organa, pod uslovom da su jaja pakirana u ambalaži za jednokratnu upotrebu i da se primjenjuju sve biosigurnosne mjere određene od nadležnog organa;

2) u odobrene objekte za preradu jaja u skladu s posebnim propisima;

3) na neškodljivo uništavanje;

d) sa svakim materijalom ili supstancom, za koju je vjerovatno da je kontaminirana, postupa se u skladu s uputama službenog veterinara ili se mora neškodljivo uništiti;

e) s gnojem, tekućim gnojem ili steljom, za koje je vjerovatno da su kontaminirani, mora se postupati u skladu s članom 50. ovog Pravilnika;

f) nakon uklanjanja peradi, objekti korišteni za smještaj peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, oprema, za koju je vjerovatno da je kontaminirana, i prijevozna sredstva, korištena za prijevoz lešina, hrane za životinje, gnoja, tekućeg gnoja, stelje ili drugog materijala ili supstanci za koju je vjerovatno da su kontaminirani, moraju se očistiti i dezinficirati bez odgode kako je propisano članom 50. ovog Pravilnika;

g) sisari domaćih vrsta ne smiju ulaziti niti napuštati farmu bez odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora. Ovo ograničenje ne primjenjuje se na sisare koji imaju pristup isključivo na prostore na kojima borave ljudi u kojima:

1) nemaju kontakta s peradi koja boravi na farmi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu i;

2) nemaju pristup kavezima ili područjima na kojima se drži perad koja stalno boravi na farmi ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu;

h) u slučaju primarnog izbijanja NPIP izolat virusa mora se podvrgnuti laboratorijskom testiranju u svrhu identifikacije podtipa virusa, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i izolat virusa mora, što je prije moguće, biti upućen u referentnu laboratoriju OIE-a ili Evropske zajednice, kako je utvrđeno u članu 53. stav (1) ovog Pravilnika.

(7) Nadležni organ o provedbi mjera iz st. (2), (4) i (5) ovog člana mora izvijestiti Ured.

Član 41.

(Odstupanja za određene farme)

(1) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanje od mjera određenih u članu 40. stav (2) i stav (5) tačka b) ovog Pravilnika, u slučajevima izbijanja NPIP na nekomercijalnoj farmi, cirkusu, zoološkom vrtu, trgovini pticama kućnim ljubimcima, parku prirode, ograđenom području gdje se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu drže u naučne svrhe ili svrhe povezane s očuvanjem ugroženih vrsta ili službeno registriranih rijetkih vrsta peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu uz uslov da takva odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

(2) U slučaju kada je odobreno odstupanje u skladu sa stavom (1) ovog člana, nadležni veterinarski inspektor mora, za perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu na koje se odnosi odstupanje, narediti slijedeće:

a) držanje u zatvorenim objektima na farmi. Ukoliko to nije moguće ili kada je ugrožena dobrobit životinja, moraju biti zatvorene na neko drugo mjesto na istoj farmi tako da nisu u kontaktu s drugom peradi ili pticama koje se drže u zatočeništvu na drugim farmama. Moraju se poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi se spriječio kontakt sa divljim pticama;

b) podvrgavanje daljnjem nadziranju i testiranju u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i zabranu premještanja i stavljanja u promet, sve dok rezultati laboratorijskih testiranja ne potvrde da one više ne predstavljaju značajan rizik za širenje NPIP i;

c) zabranu premještanja s farme porijekla osim upućivanja na klanje ili drugu farmu:

1) smješteno u zemlji, u skladu s uputom nadležnog organa ili;

2) u drugu zemlju, uz uslov da postoji potrebna saglasnost nadležnog organa odredišne zemlje.

(3) U slučaju pojave NPIP u valionici Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može na osnovu procjene rizika dopustiti odstupanja od provedbe nekih ili svih mjera navedenih u članu 40. ovog Pravilnika.

(4) Ured mora izraditi detaljne upute i pravila za provedbu odstupanja navedenih u st. (1) i (3) ovog člana.

Odjeljak B. ODVOJENE PROIZVODNE JEDINICE I KONTAKTNE FARME

Član 42.

(Mjere koje se primjenjuju u slučajevima izbijanja NPIP u odvojenim proizvodnim jedinicama)

- (1) U slučajevima izbijanja NPIP na farmi koja se sastoji od dvije ili više odvojenih proizvodnih jedinica, Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanja od mjera iz člana 40. stav (2) ovog Pravilnika za proizvodne jedinice u kojima se nalazi zdrava perad, pod uslovom da takva odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.
- (2) Ured će donijeti upute za primjenu odstupanja propisanih u stavu (1) ovog člana, uzimajući u obzir garancije o zdravstvenom statusu životinja koja se mogu dobiti i odrediti alternativne primjerene mjere kontrole.

Član 43.

(Mjere koje se primjenjuju na kontaktnim farmama)

- (1) Na osnovu epidemiološkog istraživanja Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, odlučuje koja se farma smatra kontaktnom farmom. Mjere određene u članu 7. stav (2) ovog Pravilnika, moraju se provoditi na kontaktnim farmama sve dok se ne isključi prisustvo NPIP u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.
- (2) Na osnovu epidemiološkog istraživanja Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može narediti provedbu mjera iz člana 40. ovog Pravilnika na kontaktnim farmama, naročito, ukoliko je kontaktna farma smještena u području s visokom gustoćom peradi. Uslovi koji se uzimaju u obzir za primjenu mjera iz člana 40. ovog Pravilnika, na kontaktnim farmama, navedeni su u Dodatku IV. ovog Pravilnika.
- (3) Kod usmrćivanja peradi na kontaktnim farmama nadležni veterinarski inspektor mora narediti uzimanje uzoraka od usmrćene peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se potvrdilo ili isključilo prisustvo virusa NPIP na kontaktnoj farmi.
- (4) Nadležni veterinarski inspektor mora narediti, da na svakoj farmi gdje je perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu zaklana ili usmrćena i neškodljivo uništena a gdje je IP naknadno potvrđena, objekti, ispusti, dvorišta i sva oprema i prijevozna sredstva koja su korištena za prijevoz peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, lešina, mesa, hrane za životinje, gnoja, tekušeg gnoja, stelje i drugih materijala i supstanci koji su moguće kontaminirani, budu podvrgnuti jednom ili više postupaka kako je to određeno u članu 50. ovog Pravilnika.

Odjeljak C. USPOSTAVA ZONA POD OGRANIČENJEM

Član 44.

(Uspostava zona pod ograničenjem u slučajevima izbijanja NPIP)

Odmah nakon izbijanja NPIP, Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, mora uspostaviti zonu pod ograničenjem prečnika od najmanje jedan km oko farme.

Član 45.

(Mjere koje se primjenjuju u zoni pod ograničenjem)

- (1) U zoni pod ograničenjem moraju se primijeniti slijedeće mjere:
- a) popis svih komercijalnih farmi koje drže perad, što je prije moguće;

b) provođenje laboratorijskog testiranja na komercijalnim farmama na kojima se drži perad, unutar prečnika od najmanje jedan km oko farme na kojoj je potvrđena NPIP, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;

c) zabrana premještanja peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, pilenki, jednodnevnih pilića, jaja, unutar ili u zonu pod ograničenjem bez odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora i provedbu drugih odgovarajućih mjera koje odredi nadležni veterinarski inspektor. Ova ograničenja ne odnose se na provoz cestom ili željeznicom kroz zonu pod ograničenjem, bez istovara ili zaustavljanja;

d) zabrana premještanja peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, pilenki, jednodnevnih pilića i jaja iz zone pod ograničenjem osim uz odobrenje nadležnog veterinarskog inspektora za direktan prijevoz, i to:

1) peradi za klanje u određenu klaonicu u zemlji;

2) žive peradi na farmu ili dio farme u zemlji, gdje nema druge peradi. Živa perad mora ostati na određenoj farmi najmanje 21 dan prije sljedećeg stavljanja u promet, a nakon dospijanja peradi farma mora biti pod službenim nadzorom;

3) jednodnevnih pilića:

- na farmu ili dio farme u zemlji, a jednodnevni pilići moraju ostati na određenoj farmi najmanje 21 dan prije sljedećeg stavljanja u promet, a nakon dospijanja jednodnevnih pilića farma mora biti pod službenim nadzorom ili;
- ako su izvaljeni iz rasplodnih jaja porijeklom s farmi smještenih izvan zone pod ograničenjem, na drugu farmu, uz uslov da valionica iz koje se jednodnevni pilići otpremaju može osigurati logistikom i svojim biosigurnosnim radnim uslovima da nije došlo do kontakata između rasplodnih jaja ili jednodnevnih pilića porijeklom iz jata peradi unutar zone pod ograničenjem i koja su, stoga, drugačijega zdravstvenog statusa;

4) rasplodnih jaja u valionicu određenu od strane entitetskog nadležnog organa; jaja i ambalaža moraju biti dezinficirani prije otpremanja i mora se osigurati utvrđivanje sljedivosti tih jaja;

5) konzumnih jaja u objekat za pakiranje određen od strane entitetskog nadležnog organa, uz uslov da se pakiraju u ambalažu za jednokratnu upotrebu i da se primjenju biosigurnosne mjere;

6) u odobrene objekte za preradu jaja, u skladu s posebnim propisima, smještene unutar ili izvan zone pod ograničenjem;

7) jaja koja se upućuju na neškodljivo uništavanje;

e) neškodljivo uništavanje lešina;

f) svako lice koje ulazi ili napušta farme u zoni pod ograničenjem mora se pridržavati odgovarajućih biosigurnosnih mjera u svrhu sprečavanja širenja influence ptica;

g) prijevozna sredstva i oprema korišteni za prijevoz žive peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, hrane za životinje, gnoja, tekućeg gnoja, stelje i drugih materijala ili supstanci, za koje je lako moguće da su kontaminirani, moraju biti podvrgnuti čišćenju i dezinfekciji bez odgode u skladu s odredbama iz člana 50. ovog Pravilnika;

h) perad, druge ptice koje se drže u zatočeništvu ili domaće životinje iz razreda sisara ne smiju ući na ili napustiti farmu bez odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora. Ovo ograničenje ne primjenjuje se na sisare koji imaju pristup isključivo na prostore na kojima borave ljudi u kojima:

1) nemaju kontakta s peradi koja boravi na farmi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu i;

2) nemaju pristup kavezima ili područjima na kojima se drži perad koja boravi na farmi ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu;

i) zabranjeno je uklanjanje ili rasprostiranje korištene stelje, slame ili gnoja i gnojevke s farmi u zoni pod ograničenjem, bez odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora. Nadležni veterinarski inspektor može odobriti premještanje gnoja ili gnojevke s farme smještene u zoni pod ograničenjem na kojem se primjenjuju biosigurnosne mjere, u objekte određene od strane nadležnog organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, za preradu ili privremeno skladištenje za daljnju preradu, radi uništenja moguće prisutnog virusa influence ptica, u skladu s posebnim propisima kojima je regulirana ova oblast;

j) zabranjeno je održavanje sajмова, tržnica ili drugih okupljališta peradi ili ptica koje se drže u zatočeništvu u zoni pod ograničenjem, bez posebnog odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora;

k) zabranjeno je ispuštanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu za nadopunjavanje populacije pernate divljači.

(2) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na osnovu procjene rizika:

a) može uvesti daljnje mjere, pored mjera utvrđenih u ovom dijelu;

b) o uvedenim mjerama mora izvijestiti, OIE, Evropsku komisiju i nadležne organe susjednih zemalja.

Član 46.

(Trajanje mjera u zoni pod ograničenjem)

Mjere određene u ovom odjeljku bit će na snazi:

a) najmanje 21 dan od datuma dovršenja preliminarnog čišćenja i dezinfekcije na zaraženoj farmi, u skladu s članom 50. ovog Pravilnika, i dok nadležni veterinarski inspektor, na osnovu provedenih istraživanja i laboratorijskih testiranja provedenih u zoni pod ograničenjem, a u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i na osnovu procjene rizika, ne smatra da je opasnost od širenja od NPIP neznatna;

b) najmanje 42 dana od datuma potvrde izbijanja bolesti i dok nadležni veterinarski inspektor, na osnovu provedenih istraživanja i laboratorijskih testiranja provedenih u zoni pod ograničenjem, a u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i na osnovu procjene rizika, ne smatra da je opasnost od širenja od NPIP neznatna.

Član 47.

(Odstupanja kod potvrde bolesti u valionicama ili drugim posebnim farmama)

(1) Kada se NPIP potvrdi u valionici, Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može na osnovu procjene rizika, odobriti odstupanja od nekih ili svih mjera propisanih u čl. 44. i 45. ovog Pravilnika.

(2) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odobriti odstupanja od mjera utvrđenih u ovome dijelu, u slučajevima izbijanja NPIP na nekomercijalnoj farmi, cirkusu, zoološkom vrtu, trgovini pticama, parku prirode, ograđenom području gdje se perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu drže u naučne svrhe ili svrhe povezane s očuvanjem ugroženih vrsta ili službeno registriranih rijetkih vrsta peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu, osiguravajući da takva odstupanja ne ugrožavaju kontrolu bolesti.

POGLAVLJE VI. MJERE KOJE SE PROVODE U SVRHU SPREČAVANJA ŠIRENJA VIRUSA INFLUENCE PORIJEKLOM OD PTICA NA DRUGE VRSTE

Član 48.

(Laboratorijska testiranja i druge mjere vezane za svinje i druge vrste)

(1) Nakon što je potvrđena influenza ptica na bilo kojoj farmi nadležni veterinarski inspektor mora narediti provedbu odgovarajućega laboratorijskog testiranja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, na svim svinjama na farmi kako bi se potvrdilo ili isključilo da su svinje zaražene ili su bile zaražene virusom influence ptica. Ni jedna svinja ne smije se premještati s farme do dobijanja rezultata laboratorijskog testiranja.

(2) Kada rezultati laboratorijskih testiranja, propisanih u stavu (1) ovog člana, potvrde prisustvo virusa influence ptica kod svinja, nadležni veterinarski inspektor može dozvoliti premještanje tih svinja na druge svinjogojske farme ili u određene klaonice, pod uslovom da daljnja odgovarajuća laboratorijska testiranja pokažu da je rizik širenja influence ptica zanemariv.

(3) Kada se laboratorijskim testiranjima propisanim u stavu (1) ovog člana, potvrdi ozbiljna prijetnja zdravlju nadležni veterinarski inspektor mora narediti usmrćivanje svinja, što je prije moguće, pod službenim nadzorom i na takav način da se spriječi širenje virusa influence ptica, naročito tokom prijevoza, a u skladu sa Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH", broj 25/09).

(4) Ured može, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nakon izbijanja bolesti ili potvrde pozitivnog nalaza influence ptica kod svinja na farmi, a na osnovu procjene rizika, primijeniti mjere propisane u st. (1), (2) i (3) ovog člana, na bilo koje druge sisare na farmi, a može proširiti te mjere i na kontaktne farme.

Član 49.

(Izvještavanje i nadziranje nakon potvrde virusa kod svinja ili drugih vrsta)

(1) Ured ima obavezu o rezultatima testiranja i mjerama primijenjenim u skladu s članom 48. ovog Pravilnika izvijestiti OIE, Evropsku komisiju i nadležne organe susjednih zemalja.

(2) Ured ima obavezu, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, nakon potvrde virusa influence ptica kod svinja ili drugih sisara na bilo kojoj farmi, narediti provođenje nadziranja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, u svrhu utvrđivanja svakoga daljnjeg širenja virusa influence ptica.

POGLAVLJE VII. ČIŠĆENJE, DEZINFEKCIJA I REPOPULACIJA

Član 50.

(Čišćenje, dezinfekcija i postupci za uništavanje virusa influence ptica)

Nadležni veterinarski inspektor mora narediti:

a) čišćenje, dezinfekciju i obradu drugim postupcima na farmama i svim materijalima i supstancama koji se na njoj nalaze a koji su kontaminirani ili vjerovatno kontaminirani virusom influence ptica, pod službenim nadzorom u skladu s:

1) uputama službenog veterinara i;

2) načelima i postupcima za čišćenje, dezinfekciju i obradu drugim postupcima utvrđenim u Dodatku VI. ovog Pravilnika;

b) zabranu korištenja zemljišta ili pašnjaka na kojima je držana perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, na farmi na kojoj je potvrđena influenza ptica, za držanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, dok nadležni organ ne utvrdi da je virus influence ptica uništen ili inaktiviran;

c) čišćenje, dezinfekciju i obradu drugim postupcima klaonica, vozila, prikolica ili bilo kojih drugih prijevoznih sredstava, graničnih veterinarskih prijelaza, i svih materijala ili supstanci koji se u njima nalaze a koji su kontaminirani ili vjerovatno kontaminirani virusom influence ptica, pod službenim nadzorom, u skladu s uputama službenog veterinara;

d) uništavanje sve opreme, materijala ili supstanci koji su kontaminirani ili vjerovatno kontaminirani virusom influence ptica, a koji se ne mogu efikasno očistiti i dezinficirati ili obraditi drugim postupcima;

e) korištenje dezinficijensa i njihovih koncentracija odobrenih od strane nadležnog organa.

Član 51.

(Repopulacija farmi)

(1) Repopulacija na farmi nakon provođenja mjera određenih u čl. 11. i 40. ovog Pravilnika, može se provesti pod uslovima određenim u st. (2) do (5) ovog člana.

(2) Repopulacija peradi na komercijalnoj peradarskoj farmi ne smije se provoditi prije isteka perioda od 21 dan nakon datuma provedbe završnog čišćenja i dezinfekcije kako je određeno u članu 50. ovog Pravilnika.

(3) Tokom perioda od 21 dan nakon datuma repopulacije komercijalnih peradarskih farmi moraju se provoditi slijedeće mjere:

a) najmanje jedan klinički pregled sve peradi od strane službenog veterinara. Taj klinički pregled odnosno završni klinički pregled ukoliko ih je više, mora se provesti što je moguće bliže kraju perioda od 21 dan;

b) laboratorijska testiranja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;

c) perad koja uquine tokom faze repopulacije mora se testirati u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;

d) svako lice koje ulazi ili napušta komercijalnu peradarsku farmu mora se pridržavati odgovarajućih biosigurnosnih mjera u svrhu sprečavanja širenja influence ptica;

e) tokom faze repopulacije perad ne smije napuštati komercijalnu peradarsku farmu bez odobrenja nadležnoga veterinarskog inspektora;

f) imatelj je dužan voditi evidenciju o proizvodnim podacima na farmi, uključujući podatke o obolijevanju i pomoru peradi, koja se mora redovno nadopunjavati;

g) imatelj je dužan o svakoj značajnoj promjeni u proizvodnji i proizvodnim podacima, određenim u tački f) ovog stava i o drugim nepravilnostima, odmah izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora.

(4) Na osnovu procjene rizika nadležni veterinarski inspektor može narediti da se postupci određeni u stavu (3) ovog člana primjenjuju na drugim farmama osim komercijalnim peradarskim, ili na drugim vrstama životinja na komercijalnim peradarskim farmama.

(5) Repopulacija peradi na kontaktnim farmama mora se provesti u skladu s uputama nadležnoga veterinarskog inspektora, utvrđenim na osnovu procjene rizika.

POGLAVLJE VIII. DIJAGNOSTIČKI POSTUPCI, DIJAGNOSTIČKI PRIRUČNIK I REFERENTNE LABORATORIJE

Član 52.

(Dijagnostički postupci i Dijagnostički priručnik)

(1) Provođenje dijagnostičkih postupaka, uzorkovanja i laboratorijskog testiranja za otkrivanje prisustva influence ptica kod peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu ili virusa influence ptica kod sisara mora biti u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, radi osiguravanja jednoobraznih postupaka za dijagnosticiranje influence ptica.

(2) Dijagnostički priručnik iz stava (1) ovog člana mora odrediti najmanje slijedeće:

a) minimalne biosigurnosne zahtjeve i standarde kvalitete kojih se moraju pridržavati odobrene laboratorije za provođenje dijagnostike influence ptica;

b) kriterije i postupke koji moraju biti ispunjeni kod provođenja kliničkih ili postmortalnih pregleda u svrhu potvrđivanja ili isključivanja prisustva influence ptica;

c) kriterije i postupke za uzimanje uzoraka od peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu za laboratorijska testiranja u svrhu potvrđivanja ili isključivanja prisustva influence ptica, uključujući metode uzorkovanja za serološke ili virološke pretrage u skladu s ovim Pravilnikom;

d) laboratorijske testove koji se moraju koristiti za dijagnosticiranje influence ptica, uključujući:

1) testove za diferencijalnu dijagnostiku;

2) testove za razlikovanje virusa VPIP od virusa NPIP;

3) prikladne testove za razlikovanje između vakciniranih ptica i onih zaraženih s terenskim sojem virusa influence ptica;

4) kriterije za procjenu rezultata laboratorijskih testova;

e) laboratorijske tehnike za tipizaciju izolata virusa influence ptica.

(3) Rad i korištenje virusa influence ptica, njihovih genoma i antigena, kao i vakcina za istraživanje, dijagnostiku ili proizvodnju vakcina može se provoditi samo na mjestima, u objektima ili laboratorijima odobrenim od strane entitetskih nadležnih organa, u kojima je garantirano ispunjenje odgovarajućih biosigurnosnih zahtjeva.

(4) Popis odobrenih mjesta, objekata ili laboratorija nadležni organi entiteta moraju dostaviti Uredu i isti moraju biti redovno nadopunjavani.

Član 53.
(Referentne laboratorije)

(1) Referentne laboratorije za influencu ptica OIE-a i Evropske zajednice navedene su u Dodatku VII. tački 1. ovog Pravilnika.

(2) Referentna laboratorija za influencu ptica (u daljnjem tekstu: referentna laboratorija) je Centar za peradarstvo pri Veterinarskom fakultetu u Sarajevu.

(3) Referentna laboratorija za influencu ptica:

a) obavlja poslove i dužnosti navedene u Dodatku VIII. ovog Pravilnika;

b) odgovorana je za sudjelovanje u koordinaciji standarda i metoda dijagnosticiranja u skladu s Dodatkom VIII. ovog Pravilnika i povezivanje s referentnom laboratorijom OIE-a i Evropske zajednice.

POGLAVLJE IX. VAKCINACIJA I PLAN HITNIH MJERA

Odjeljak A. OPĆA ZABRANA VAKCINACIJE

Član 54.
(Proizvodnja, prodaja i distribucija vakcina protiv influence ptica)

(1) Na proizvodnju, prodaju i upotrebu vakcina protiv influence ptica primjenjuju se slijedeći uslovi:

a) vakcinacija protiv influence ptica je zabranjena, osim pod uslovima kako je to predviđeno u odjeljcima B. i C. ovog poglavlja;

b) rukovanje, proizvodnja, pohrana, snabdijevanje, distribucija i prodaja vakcina protiv influence ptica mora se provoditi pod službenim nadzorom.

Član 55.
(Upotreba vakcina)

Mogu se koristiti samo vakcine odobrene u skladu s posebnim propisima.

Odjeljak B. HITNA VAKCINACIJA

Član 56.
(Hitna vakcinacija peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu)

(1) Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (u daljnjem tekstu: ministar), na prijedlog Ureda za veterinarstvo može odobriti hitnu vakcinaciju peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, kao kratkotrajnu mjeru da se zaustavi širenje bolesti kada se procjenom rizika utvrdi značajna i neposredna opasnost od širenja influence ptica, u skladu s ovim odjeljkom, tamo gdje je utvrđeno najmanje jedno od slijedećeg:

a) izbijanje bolesti unutar zemlje;

b) izbijanje bolesti u susjednim zemljama.

(2) Prijedlog za provođenje hitne vakcinacije priprema Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. U slučaju odobravanja hitne vakcinacije u skladu sa stavom

(1) ovog člana, Ured mora izraditi Plan hitne vakcinacije, koji mora biti usklađen s DIVA strategijom i sadržavati najmanje slijedeće:

a) podatke o stanju bolesti koji su doveli do primjene hitne vakcinacije;

- b) geografsko područje u kojem će se provesti hitna vakcinacija, ukupan broj farmi na tom području i broj farmi na kojima će se provesti vakcinacija;
- c) vrste i kategorije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili, ako je primjereno i peradarski kompartiment ili kompartiment za druge ptice koje se drže u zatočeništvu, u kojima se drži perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu, koje će biti vakcinirane;
- d) procijenjeni broj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu koje će biti vakcinirane;
- e) sažetak karakteristika vakcina;
- f) predviđeno trajanje akcije hitne vakcinacije;
- g) posebne odredbe za premještanje vakcinirane peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, koje će se provoditi bez obzira na mjere koje su određene u odjeljcima C., D. i E. poglavlja IV. i odjeljku C. poglavlja V. ovog Pravilnika;
- h) kriterije na osnovu kojih će se donijeti odluka za provedbu hitne vakcinacije na kontaktnim farmama;
- i) vođenje evidencije i registracije vakcinirane peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
- j) klinička i laboratorijska testiranja koja će se provesti na farmama na kojima će se provesti hitna vakcinacija i na drugim farmama smještenim u području na kojem se provodi hitna vakcinacija radi praćenja epidemiološkog stanja, efikasnosti akcije hitne vakcinacije i kontrole premještanja vakcinirane peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu.

Član 57.

(Odstupanja u slučaju provedbe hitne vakcinacije)

Ured može primijeniti hitnu vakcinaciju pod slijedećim uslovima:

- a) da je zabranjen promet peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i njihovih proizvoda, osim uz uslove određene u Dodatku IX. ovog Pravilnika;
- b) da odluka o provedbi hitne vakcinacije ne ugrožava kontrolu bolesti.

Odjeljak C. PREVENTIVNA VAKCINACIJA

Član 58.

(Preventivna vakcinacija peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu)

(1) Ministar, na prijedlog Ureda, može odrediti provođenje preventivne vakcinacije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu kao dugoročnu mjeru, u skladu s ovim odjeljkom, tamo gdje smatra na osnovu procjene rizika da su određena područja, način držanja peradi ili određene kategorije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili kompartimenti peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, u opasnosti od izbijanja i širenja influence ptica.

(2) U slučaju iz stava (1) ovog člana, Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta mora izraditi Plan preventivne vakcinacije, koji mora biti usklađen s DIVAstrategijom i sadržavati najmanje slijedeće:

- a) jasno obrazloženje za provođenje preventivne vakcinacije uključujući i historiju bolesti;
- b) geografsko područje, način držanja peradi ili određene kategorije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili kompartimenta peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu u kojem će se provesti preventivna vakcinacija i ukupan broj farmi na tom području odnosno broj i tip farmi na kojima će se provesti vakcinacija;
- c) vrste i kategorije peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili, ako je primjereno i kompartimente peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, koje će biti cijepljene;
- d) procijenjeni broj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu koje će biti cijepljene;
- e) sažetak karakteristika vakcina;
- f) predviđeno trajanje akcije preventivnog cijepljenja;

- g) posebne odredbe za premještanje vakcinirane peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, koje će se provoditi bez obzira na mjere koje su određene u odjeljcima C., D. i E. poglavlja IV. i odjeljku C. poglavlja V. ovog Pravilnika;
- h) vođenje evidencije i registracije vakcinirane peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
- i) laboratorijska testiranja u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, na farmama na kojima će se provesti preventivna vakcinacija u isto vrijeme kad i nadziranje i testiranje na odgovarajućem broju drugih farmi smještenih u području na kojem se provodi preventivna vakcinacija ili u kompartmentima peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, radi prašenja epidemiološkog stanja, efikasnosti akcije preventivne vakcinacije i kontrole premještanja vakcinirane peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu.

Član 59.
(Odobrovanje plana preventivne vakcinacije)

- (1) Plan preventivne vakcinacije odobrava ministar, na prijedlog Ureda.
- (2) Odobrenje iz stava (1) ovog člana može uključiti mjere za ograničavanje kretanja peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i njihovih proizvoda. Te mjere mogu uključiti ograničenja vezana za posebne peradarske kompartmente ili kompartmente za druge ptice koje se drže u zatočeništvu i uspostava zona pod ograničenjem.

Odjeljak D. BANKE VAKCINA I PLAN HITNIH MJERA

Član 60.
(Banka vakcina Evropske zajednice)

Ured podnosi zahtjev Evropskoj komisiji za pristup Banci vakcina Evropske zajednice.

Član 61.
(Banka vakcina)

Mjesto pohrane i održavanje rezervi vakcina za influencu ptica određuje Ured Planom hitnih mjera propisanom u članu 62. ovog Pravilnika.

Član 62.
(Plan hitnih mjera)

- (1) Ured mora izraditi Plan hitnih mjera u skladu s Dodatkom X. ovog Pravilnika u kojem se utvrđuju mjere koje se provode u slučaju izbijanja bolesti.
- (2) Plan hitnih mjera mora omogućiti pristup prostorima, opremi, osoblju te svim drugim odgovarajućim materijalima potrebnim za brzo i efikasno iskorjenjivanje bolesti. U Plan hitnih mjera se navodi broj i lokacija svih komercijalnih peradarskih farmi. Plan hitnih mjera mora sadržavati podatke o najvećem broju peradi, po vrstama, koje se mogu držati na komercijalnim farmama. Ured mora procijeniti količinu vakcina koja će biti potrebna u slučaju provođenja hitne vakcinacije.
- (3) Plan hitnih mjera mora sadržavati odredbe o saradnji između organa nadležnih za različita područja, posebno za zdravlje životinja, javno zdravstvo, zaštitu okoliša, zdravlje i sigurnost radnika, osiguravajući da vlasnici, radnici uposleni u peradarstvu i javnost budu obaviješteni o riziku.
- (4) Plan hitnih mjera se mora revidirati najmanje svakih pet godina kako bi se utvrdilo da omogućava postizanje željenog cilja.
- (5) Plan hitnih mjera može sadržavati i druge odredbe da bi se osiguralo brzo i efikasno iskorjenjivanje influence ptica, uključujući odredbe o centrima za kontrolu bolesti, stručnim grupama i vježbama simulacije izbijanja bolesti.

POGLAVLJE X. PRIJELAZNE I ZAVR[NE ODREDBE

Član 63. (Dodaci Pravilnika)

Dodaci od I. do X. štampani su u prilogu ovog Pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Član 64. (Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH."

VM broj 76/10
25. marta 2010. godine
Sarajevo
Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. **Nikola Špirić**, s. r.

DODATAK I

(naveden u članu 2. tač. a), b) i c) ovog Pravilnika)

DEFINICIJA INFLUENCE PTICA

(1) *Influenca ptica* - infekcija peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu uzrokovana bilo kojim virusom influence tipa A:

a) podtipovima H5 ili H7 ili;

b) s intravenskim indeksom patogenosti (IVIP) većim od 1.2 kod šest sedmica starih pilića.

(2) *Visoko patogena influenza ptica (VPIP)* - infekcija peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu uzrokovana:

a) Podtipovima H5 ili H7 virusa influence ptica s nizom u genomu koji kodira višestruko zastupljene bazične aminokiseline na mjestu cijepanja hemaglutinina, i koji je sličan nizovima kod drugih visokopatogenih virusa VPIP što ukazuje da hemaglutinin može biti pocijepan ubikviternim proteazama domaćina ili;

b) Virusima influence ptica s intravenskim indeksom patogenosti većim od 1.2 kod šest sedmica starih pilića.

(3) *Nisko patogena influenza ptica (NPIP)* - infekcija peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu podtipovima H5 ili H7 virusa influence ptica koji nisu obuhvaćeni definicijom u stavu (2) ovog Dodatka.

DODATAK II.

(naveden u članu 5. stav (2) ovog Pravilnika)

PRIJAVA BOLESTI I DALJNI EPIDEMIOLOŠKI PODACI

(1) U roku od 24 sata od potvrđivanja svakoga primarnog izbijanja bolesti ili otkrivanja influence ptica na klaonici ili prijevoznom sredstvu, Ured mora prijaviti bolest OIE-u, Evropskoj komisiji i nadležnim organima susjednih zemalja u skladu s članom 12. Odluke o zaraznim bolestima ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03) te dostaviti i slijedeće podatke:

a) datum prijave;

b) vrijeme prijave;

c) naziv države;

d) naziv bolesti;

e) redni broj izbijanja bolesti ili broj pozitivnoga laboratorijskog nalaza na influencu ptica na klaonici ili prijevoznom sredstvu;

f) datum kada se na bolest prvi put posumnjalo;

g) datum kada je bolest potvrđena;

h) metode korištene za potvrdu bolesti;

i) da li je bolest potvrđena na farmi, klaonici ili prijevoznom sredstvu;

j) geografsku lokaciju izbijanja bolesti ili pozitivnog laboratorijskog nalaza na influencu ptica na klaonici ili prijevoznom sredstvu;

k) primijenjene mjere za kontrolu bolesti.

(2) U slučaju pozitivnih nalaza na influencu ptica na klaonicama ili prijevoznim sredstvima Ured mora, pored podataka iz stava (1) ovog Dodatka, dostaviti i slijedeće podatke:

a) procijenjeni broj, po kategoriji, sumnjive peradi ili drugih ptica držanih u zatočeništvu na klaonici ili prijevoznom sredstvu;

b) procijenjeni broj, po kategoriji, uginule peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu na klaonici ili prijevoznom sredstvu;

- c) za svaku kategoriju peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu utvrđeni morbiditet i procijenjeni broj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu kod kojih je potvrđena influenza ptica;
 - d) procijenjeni broj peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu usmrćene ili zaklane u klaonici ili prijevoznom sredstvu;
 - e) procijenjeni broj neškodljivo uništene peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu;
 - f) u slučaju klaonice, udaljenost od najbliže komercijalne farme koja drži perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu;
 - g) lokaciju farme ili više njih od kuda potiče zaražena perad ili lešine.
- (3) U slučaju sekundarnog izbijanja bolesti, obavijesti iz st. (1) i (2) ovog Dodatka moraju se proslijediti najkasnije prvoga radnog dana u sedmici za proteklu sedmicu.
- (4) Ured mora osigurati da se nakon obavijesti koje se moraju dostaviti u skladu sa st. (1), (2) i (3) ovog Dodatka, za svako izbijanje bolesti ili pozitivni rezultat laboratorijskih ispitivanja na influencu ptica na klaonici ili prijevoznom sredstvu, što je prije moguće dostavi i pisani izvještaj koji mora sadržavati:
- a) datum na koji je perad ili ostale ptice koje se drže u zatočeništvu na farmi, klaonici ili prijevoznom sredstvu usmrćena ili zaklana, a njihove lešine neškodljivo uništene;
 - b) sve podatke o mogućem izvoru bolesti ili ako je utvrđen njihov stvarni izvor;
 - c) podatke o sistemu nadzora nad provedbom efikasnosti mjera kontrole nad kretanjem životinja;
 - d) u slučaju otkrivanja influence ptica na klaonici ili prijevoznom sredstvu genetski tip utvrđenog virusa;
 - e) u slučaju kad su perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu usmrćene ili zaklane na kontaktnim farmama ili na farmama na kojima se sumnja da je perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu zaražena virusom influence ptica, podatke o:
 - 1) datumu usmrćivanja ili klanja, te procijenjenom broju usmrćene ili zaklane peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu iz svake kategorije na svakoj farmi;
 - 2) epidemiološkoj povezanosti između izvora infekcije i svake kontaktne farme ili drugim razlozima na osnovu kojih se sumnja na prisutnost influence ptica;
 - 3) u slučaju kad perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu na kontaktnim farmama nisu usmrćene ili zaklane, obavijesti o razlozima za donošenje odluke da se usmrćivanje odnosno klanje životinja ne provede.
- (5) Kad se potvrdi influenza ptica u žive peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili proizvede porijeklom kod peradi iz uvoza, na graničnim veterinarskim prijelazima ili u karantinskim prostorima ili drugim objektima koji rade u skladu s posebnim propisima o uvozu, Ured mora taj podatak odmah prijaviti te izvijestiti o poduzetim mjerama.
- (6) Kada rezultati provednog nadziranja influence ptica ukažu na ozbiljnu prijetnju zdravlju, nadležni organ mora obavijestiti OIE, Evropsku komisiju i nadležne organe susjednih država u roku od 24 sata.

DODATAK III.

(naveden u članu 8. stav (3) i članu 13. stav (3) ovog Pravilnika)

OVLAŠTENJE ZA UKLANJANJE JAJA S FARME U SKLADU S ČLANOM 8. STAV (3) I ČLANOM 13. STAV (3) OVOG PRAVILNIKA

Nadležni veterinarski inspektor može u skladu s odredbama iz člana 8. stav (3) i člana 13. stav (3) ovog Pravilnika odobriti prijevoz jaja s farme u određeni objekat za preradu jaja u skladu s posebnim propisima i pod slijedećim uslovima:

- a) kako bi se dopustilo uklanjanje jaja s farme porijekla jaja se moraju poslati direktno sa sumnjive farme u za to određeni objekat; prije otpreme svaka pošiljka mora biti zapečaćena od strane nadležnog

veterinarskog inspektora odgovoranog za sumnjivu farmu ili pod njegovim nadzorom i mora ostati zapečaćena tokom cijelog trajanja prijevoza u za to određeni objekat;

b) veterinarski inspektor nadležan za farmu porijekla jaja dužan je o namjeri slanja jaja obavijestiti veterinarskog inspektora nadležnog za objekat u koji se pošiljka upućuje;

c) veterinarski inspektor nadležan za određeni objekat mora osigurati da se:

- 1) jaja iz tačke a) ovog Dodatka drže odvojeno od drugih jaja od trenutka prispjeća do njihove prerade;
- 2) ljuske tih jaja neškodljivo unište;
- 3) ambalaža za jaja uništi ili očisti i dezinficira na način da su uništeni svi virusi influence ptica;
- 4) jaja iz tačke a) ovog Dodatka prevoze u očišćenim i dezinficiranim vozilima.

Biosigurnosne mjere moraju se primjenjivati na osoblju, opremi i vozilima uključenim u prijevoz jaja.

DODATAK IV.

(naveden u ~lanu 15. stav (2), ~lanu 33. i ~lanu 43. stav (2) ovog Pravilnika)

GLAVNI KRITERIJI I FAKTORI RIZIKA KOJI SE UZIMAJU U OBZIR PRI DONOŠENJU ODLUKE O MJERAMA NA KONTAKTNIM FARMAMA ILI FARMAMA I PODRUČJIMA U RIZIKU U DALJNJIM OGRANIČENIM PODRUČJIMA

Kriteriji koji se uzimaju u obzir

Za depopulaciju	Protiv depopulacije
Klinički znakovi koji ukazuju na influencu ptica na kontaktnoj farmi	Nema kliničkih znakova koji ukazuju na influencu ptica na kontaktnim farmama i nema epidemiloške povezanosti
Velika osjetljivost najzastupljenijih vrsta peradi	Slaba osjetljivost najzastupljenijih vrsta peradi
Premještanje peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu s farme na kojoj je potvrđena influenza ptica na kontaktne farme nakon vjerovatnog unosa virusa na inficirane farme	Nije bilo premještanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu s farmi na kojima je potvrđena influenza ptica na kontaktne farme nakon vjerovatnog unosa virusa na inficirane farme
Položaj kontaktnih farmi u području s velikom gustoćom peradi	Položaj kontaktnih farmi u području s malom gustoćom peradi
Bolest je bila prisutna dovoljno dugo da se virus mogao proširiti s farmi na kojima je influenza ptica potvrđena prije provedbe mjera iskorjenjivanja bolesti	Bolest je prisutna ali s ograničenim širenjem virusa s farmi na kojima je influenza ptica potvrđena prije provedbe mjera iskorjenjivanja bolesti
Kontaktne farme nalaze se unutar 500 metara(1) od farme na kojoj je influenza ptica potvrđena	Kontaktne farme nalaze se unutar više od 500 metara (1) od farme na kojoj je influenza ptica potvrđena
Kontaktne farme su povezana s više od jedne farme na kojoj je potvrđena influenca ptica	Kontaktne farme nisu povezana s farmama na kojima je potvrđena influenca ptica
Epidemija nije pod kontrolom i broj farmi na kojima je potvrđena influenza ptica je u porastu	Epidemija je pod kontrolom

(1) U slu~ajevima vrlo velike gusto}e populacije peradi, u obzir se mora uzeti ve}a udaljenost

DODATAK V.

(naveden u članu 40. stav (1) ovog Pravilnika)

KRITERIJI ZA DONOŠENJE ODLUKE ZA PRIMJENU MJERA NA FARMAMA U ODNOSU NA NPIP

Pri odlučivanju o premještanju peradi ili jaja i o depopulaciji na farmama u skladu s članom 40. stav (1) ovog Pravilnika u obzir se moraju uzeti najmanje slijedeći kriteriji:

- a) vrste o kojima je riječ;
- b) broj farmi na području oko farme s koje se otprema;
- c) lokacija određenih klaonica, valionica i objekata za pakiranje jaja;
- d) biosigurnosne mjere primijenjene na farmama, kompartmentima peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, tokom prijevoza i tokom klanja;
- e) put prijevoza;
- f) dokaz o širenju;
- g) opasnost po javno zdravstvo, ako postoji;
- h) daljnje postupanje s proizvodima o kojima je riječ;
- i) socioekonomski učinak i drugi učinci.

DODATAK VI.

(naveden u članu 50. ovog Pravilnika)

NAČELA I POSTUPCI ČIŠĆENJA, DEZINFEKCIJE I POSTUPANJA NA FARMAMA

(1) Za čišćenje, dezinfekciju i postupanje na farmama u skladu s članom 50. ovog Pravilnika moraju se primijeniti slijedeća opća načela i postupci:

- a) čišćenje i dezinfekcija te, ako je to potrebno, dezinfekcija i deratizacija moraju se provoditi pod službenim nadzorom i u skladu s uputama nadležnog veterinarskog inspektora;
- b) sredstva za dezinfekciju koja se upotrebljavaju i njihove koncentracije moraju biti odobreni za korištenje u skladu s posebnim propisima kako bi se osiguralo uništavanje virusa influence ptica;
- c) dezinficijensi se moraju primijeniti u skladu s preporukama proizvođača, ukoliko postoje, ili u skladu s uputama službenog veterinara, odnosno nadležnog organa;
- d) pri izboru dezinficijensa i postupka dezinfekcije moraju se uzeti u obzir osobine farmi, vozila i objekata koji će biti dezinficirani;
- e) uslovi pod kojima se upotrebljavaju sredstva za odmašćivanje i dezinfekciju moraju biti takvi da ne naruče njihovu efikasnost; naročito se moraju uvažavati tehnički parametri koje je naznačio proizvođač, npr. pritisak, minimalna temperatura i potrebno vrijeme izlaganja;
- f) neovisno o korištenim dezinficijensima moraju se primijeniti slijedeća opća pravila:
 - 1) temeljno natapanje dezinficijensom stelje i izmeta;
 - 2) pranje i čišćenje temeljnim četkanjem i ribanjem tla, podova, rampi i zidova nakon uklanjanja ili demontiranja, kad je to moguće, opreme ili instalacija koje umanjuju učinak čišćenja i dezinfekcije;
 - 3) daljnja primjena dezinficijensa tokom minimalnog vremena izlaganja propisanog u preporukama proizvođača;
- g) kad se pranje obavlja tekućinama koje se primjenjuju pod pritiskom, mora se izbjegavati mogućnost ponovne kontaminacije već očišćenih dijelova;
- h) posebna pažnja mora se posvetiti pranju, dezinfekciji ili uništavanju opreme, instalacija, predmeta ili bilo čega što je vjerovatno kontaminirano;
- i) mora se izbjeći ponovna kontaminacija nakon postupka dezinfekcije;
- j) o čišćenju i dezinfekciji farmi i vozila kako je određeno ovim Pravilnikom mora se voditi evidencija koju ovjerava nadležni veterinarski inspektor ili lice pod njegovim nadzorom;
- k) čišćenje i dezinfekcija svih prijevoznih sredstava uključujući i ona za prijevoz osoblja.

(2) Čišćenje i dezinfekcija zaraženih farmi mora se provoditi u skladu sa slijedećim načelima i postupcima:

a) preliminarno čišćenje i dezinfekcija:

1) tokom usmrćivanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu moraju se poduzeti sve potrebne mjere kako bi se izbjeglo ili na najmanju moguću mjeru svelo širenje virusa influence ptica uključujući postavljanje privremene opreme za dezinfekciju, nabavku zaštitne odjeće, tuševe, dekontaminaciju korištene opreme, uređaja i prostorija i prekid dovoda električne energije u sistem ventilacije;

2) lešine usmrćene peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu moraju se prskati sredstvom za dezinfekciju;

3) lešine peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu koje se moraju ukloniti s farme radi neškodljivog uništavanja, moraju se prevoziti u zatvorenim i nepropusnim prevoznim sredstvima ili kontejnerima pod nadzorom službenog veterinara na način da se spriječi širenje virusa influence ptica;

4) čim se usmrćena perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu uklone radi neškodljivog uništavanja, dijelovi farme na kojima su bili smješteni i svi dijelovi zgrada, dvorišta itd. kontaminirani tokom usmrćivanja ili tokom obdukcije moraju se prskati odobrenim dezinficijensom u skladu s članom 50. ovog Pravilnika;

5) tkivo ili krv preostalo nakon usmrćivanja ili obdukcije mora biti pažljivo prikupljeno i uklonjeno zajedno s usmrćenom peradi ili drugim pticama koje se drže u zatočeništvu;

6) dezinficijens mora ostati na površinama najmanje 24 sata;

b) završno čišćenje i dezinfekcija:

1) gnoj i korištena stelja mora se ukloniti i tretirati kako je određeno u stavu (3) tačka (a) ovoga Dodatka;

2) masnoća i prljavština moraju biti uklonjeni s površina primjenom sredstava za odmašćivanje, a površine oprane vodom;

3) nakon pranja hladnom vodom mora se obaviti prskanje dezinficijensom;

4) nakon sedam dana farma mora biti tretirana sredstvom za odmašćivanje, isprana vodom, poprskana dezinficijensom i ponovno isprana vodom.

(3) Dezinfekcija kontaminirane stelje, gnoja i gnojevke mora se provoditi u skladu sa slijedećim načelima i postupcima:

a) gnoj i korištena stelja moraju se:

1) podvrgnuti obradi parom pri temperaturi od najmanje 70°C ili;

2) uništiti spaljivanjem ili;

3) zakopati dovoljno duboko da bi se onemogućio pristup divljih ptica i drugih životinja; ili

4) termički obraditi, poprskati dezinficijensom i pohraniti najmanje 42 dana;

b) gnojevka se mora pohraniti najmanje 60 dana nakon posljednjeg dodavanja infektivnog materijala, osim ako nadležni veterinarski inspektor ne odobri kraći period pohrane za gnojevku koja je efikasno obrađena prema uputama nadležnog veterinarskog inspektora na način da je uništen virus.

Nadležni veterinarski inspektor može odobriti prijevoz vjerovatno kontaminiranog gnoja i stelje, u odobreni objekat za obradu gnoja gdje se provodi obrada koja osigurava uništavanje svih virusa influence, ili na privremenu pohranu prije uništavanja ili obrade u skladu s posebnim propisima kojima je regulirana ova oblast. Takav se prijevoz obavlja u zatvorenim i nepropusnim prijevoznim sredstvima ili kontejnerima pod nadzorom nadležnog veterinarskog inspektora na način da se spriječi širenje virusa influence ptica.

(4) Izuzetno od st. (1) i (2) ovog Dodatka, nadležni veterinarski inspektor može odrediti posebne postupke čišćenja i dezinfekcije uzimajući u obzir tip farme i klimatske uslove, o čemu će obavijestiti nadležni organ entiteta, a oni Ured.

(5) Bez obzira na odredbe člana 50. tačka (b) ovog Pravilnika nadležni veterinarski inspektor, u slučaju da se na farmi ili dijelu farme iz bilo kojeg razloga ne može provesti čišćenje i dezinfekcija, može zabraniti ulaz lica, vozila, peradi, drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, sisara domaćih vrsta, ili bilo čega na farmu ili dio farme u periodu od najmanje 12 mjeseci.

DODATAK VII.

(naveden u članu 53. stav (1) ovog Pravilnika)

REFERENTNA LABORATORIJA EVROPSKE ZAJEDNICE ZA INFLUENCU PTICA

Referentna laboratorija Evropske zajednice za influencu ptica je:

Veterinary Laboratories Agency (VLA), New Haw, Weybridge, Surrey KT 15 3NB, Ujedinjeno Kraljevstvo

Referentne laboratorije OIE-a za influencu ptica su:

1. Canadian Food Inspection Agency, National Centre for Foreign Animal Disease 1015 Arlington Street, Winnipeg, Manitoba R3E 3M4, Kanada
2. National Avian Influenza Reference Laboratory, Animal Influenza Laboratory of the Ministry of Agriculture, Harbin Veterinary Research Institute, CAAS 427 Maduan Street, Harbin 150001, Kina
3. Federal Research Centre for Virus Diseases of Animals (BFAV), Institute of Diagnostic Virology, Boddenblick 5a, 17493 Greifswald - Insel Riems, Njemačka
4. VLA Weybridge, New Haw, Addlestone, Surrey KT15 3NB, Ujedinjeno Kraljevstvo
5. CSIRO, Australian Animal Health Laboratory (AAHL), 5 Portarlington Road, Private Bag 24, Geelong 3220, Victoria, Australija
6. National Veterinary Services Laboratories, P.O. Box 844, Ames, IA 50010, SAD
7. Istituto Zooprofilattico Sperimentale delle Venezie, Laboratorio Virologia, Via Romea 14/A, 35020 Legnaro, Padova, Italija
8. Graduate School of Veterinary Medicine, Hokkaido University, Department of Disease Control, Kita-18, Nishi-9, Kita-ku, Sapporo 060-0818, Japan
9. High Security Animal Disease Laboratory, Indian Veterinary Research Institute, Indian Council of Agricultural Research, Anand Nagar, Bhopal 462021, Madhya Pradesh, Indija

DODATAK VIII.

(naveden u članu 53. stav (3) ovog Pravilnika)

ZADAĆE I DUŽNOSTI REFERENTNIH LABORATORIJA

(1) Referentna laboratorija mora osigurati da se laboratorijsko testiranje na prisustvo virusa influence ptica i identifikacija genetskog tipa virusnih izolata provodi u skladu s Dijagnostičkim priručnikom. U tu svrhu referentna laboratorija može sarađivati s referentnom laboratorijom OIE-a ili s drugim laboratorijima.

(2) Referentna laboratorija dostavlja izolate virusa influence ptica referentnoj laboratoriji OIE -a ili Zajednice zbog potpune karakterizacije:

- a) u slučaju primarnog izbijanja influence ptica;
- b) u slučaju sekundarnog izbijanja, iz reprezentativnog broja farmi na kojima se pojavila bolesti;
- c) viruse influence, osim onih iz Dodatka I. stav (1) ovog Pravilnika, izdvojenih iz peradi i drugih ptica koje se drže u zatočeništvu ili sisara koji predstavljaju ozbiljnu opasnost za zdravlje.

(3) Referentna laboratorija odgovorna je za koordinaciju standarda i dijagnostičkih metoda u drugim laboratorijama za dijagnostiku influence ptica u zemlji. U tu svrhu:

- a) može osigurati dijagnostičke reagense pojedinim laboratorijama;
- b) mora nadzirati kvalitet svih dijagnostičkih reagensa koji se koriste u zemlji;
- c) povremeno organizirati uporedna testiranja;
- d) čuvati izolate virusa influence ptica s mjesta izbijanja bolesti i svih drugih virusa influence porijeklom iz ptica;
- e) sarađivati s nacionalnim laboratorijama za humanu influencu.

DODATAK IX.

(naveden u članu 57. tačka (a) ovog Pravilnika)

ZAHTJEVI KOD PREMJEŠTANJA PERADI, DRUGIH PTICA KOJE SE DRŽE U ZATOČENIŠTVU I PROIZVODA OD PERADI, U SLUČAJU HITNE VAKCINACIJE

(1) Kontrola premještanja peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, vakciniranih u skladu s članom 58. ovog Pravilnika te njihovih proizvoda, provodi se u skladu sa st. (3) do (8) ovog Dodatka i u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.

(2) Vozila i prijevozna sredstva i oprema koja se koristi za prijevoz žive peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu, jaja ili mesa peradi u skladu s ovim dodatkom, moraju najmanje jednokratno biti očišćena i dezinficirana ili podvrgnuta postupcima kako je određeno u članu 50. ovog Pravilnika, odmah nakon korištenja.

(3) Kod premještanja žive peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i jaja u području vakcinacije primjenjuju se slijedeće mjere:

a) rasplodna jaja moraju:

1) poticati od vakciniranog ili nevakciniranog rasplodnog jata koje je pregledavano, s povoljnim rezultatom u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;

2) biti dezinficirana prije otpreme u skladu s postupkom koji je odobrio nadležni veterinarski inspektor;

3) se prevoziti direktno u odredišnu valionicu;

4) imati osiguranu sljedivost unutar valionice;

b) jaja moraju poticati od vakciniranog ili nevakciniranog jata konzumnih nosilica koje je pregledavano, s povoljnim rezultatom u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i moraju biti prevožena u:

1) objekte za pakiranje određene od strane entitetskog nadležnog organa, uz uslov da su pakirana u ambalažu za jednokratnu upotrebu i da su primijenjene sve biosigurnosne mjere koje zahtijeva nadležni organ ili;

2) odobrene objekte za preradu jaja kako je određeno posebnim propisima.

c) jednodnevni pilići moraju:

1) poticati iz rasplodnih jaja koja udovoljavaju uslovima iz tačke a) ovog stava.

2) biti smješteni u nastambe gdje nema druge peradi;

d) živa perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu moraju:

1) biti vakcinirane protiv influence ptica ako je tako predviđeno programom vakcinacije;

2) biti pregledavani s povoljnim rezultatom u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;

3) biti smješteni u nastambe gdje nema druge peradi;

e) perad za klanje mora:

1) prije utovara, biti pregledana s povoljnim rezultatom u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;

2) biti otpremljena direktno u određenu klaonicu na neodložno klanje.

(4) Kod premještanja žive peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i jaja s farmi izvan područja vakcinacije na farme unutar područja vakcinacije primjenjuju se slijedeće mjere:

a) rasplodna jaja moraju:

1) se prevoziti direktno u odredišnu valionicu;

2) imati osiguranu sljedivost unutar valionice;

b) jaja moraju moraju biti prevožena u:

1) objekte za pakiranje određene od strane nadležnog entitetskog organa, uz uslov da su pakirana u ambalažu za jednokratnu upotrebu i da su primijenjene sve biosigurnosne mjere;

2) odobrene objekte za preradu jaja kako je određeno posebnim propisima.

c) jednodnevni pilići moraju biti smješteni u nastambe gdje nema druge peradi;

d) živa perad ili druge ptice držane u zatočeništvu moraju biti:

1) smještene u nastambe gdje nema druge peradi;

2) vakcinirane na farmi odredišta ako je tako predviđeno programom vakcinacije.

- e) perad za klanje mora biti otpremljena direktno u određenu klaonicu na neodložno klanje.
- (5) Kod premještanja žive peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu i jaja s farmi iz područja vakcinacije na farme izvan područja vakcinacije primijenjuju se slijedeće mjere:
- a) rasplodna jaja moraju:
- 1) poticati od vakciniranog ili nevakciniranog rasplodnog jata koje je pregledavano, s povoljnim rezultatom u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
 - 2) biti dezinficirana prije otpreme u skladu s postupkom koji je odobrio nadležni veterinarski inspektor;
 - 3) se prevoziti direktno u odredišnu valionicu;
 - 4) imati osiguranu sljedivost unutar valionice;
- b) jaja moraju poticati od vakciniranog ili nevakciniranog jata konzumnih nosilica koje je pregledavano, s povoljnim rezultatom u skladu s Dijagnostičkim priručnikom i moraju biti prevožena u:
- 1) objekte za pakiranje određene od strane nadležnog entitetskog organa, uz uslov da su pakirana u ambalažu za jednokratnu upotrebu i da su primijenjene sve biosigurnosne mjere; ili
 - 2) odobrene objekte za preradu jaja kako je određeno posebnim propisima;
- c) jednodnevni pilići:
- 1) ne smiju biti vakcinirani;
 - 2) moraju poticati iz rasplodnih jaja koja udovoljavaju uslovima iz stava (2), stava (3) tačka a) ili stava (4) tačka a) ovog Dodatka;
 - 3) moraju biti smješteni u nastambe gdje nema druge peradi;
- d) živa perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu:
- 1) ne smiju biti vakcinirane protiv influence ptica;
 - 2) moraju biti pregledavane s povoljnim rezultatom u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
 - 3) moraju biti smještene u nastambe gdje nema druge peradi;
- e) perad za klanje mora:
- 1) prije utovara, biti pregledana s povoljnim rezultatom u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
 - 2) biti otpremljena direktno u određenu klaonicu na neodložno klanje.
- (6) Za meso dobijeno od peradi koja se drži u području vakcinacije primjenjuju se slijedeće odredbe:
- a) za meso dobijeno od vakcinirane peradi, ta perad je morala:
- 1) biti vakcinirana vakcinom koja udovoljava DIVA strategiji;
 - 2) redovno biti pregledavana i testirana, s negativnim rezultatom, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
 - 3) biti klinički pregledana od strane službenog veterinara unutar 48 sati prije utovara kao i sentinel ptice ako su postojale na farmi;
 - 4) biti otpremljena direktno u određenu klaonicu na neodložno klanje;
- b) za meso dobijeno od nevakcinirane peradi upućene na klanje, ta perad mora se pretražiti u skladu s Dijagnostičkim priručnikom.
- (7) Nadležni veterinarski inspektor uz saglasnost nadležnog organa entiteta može odobriti odvoženje lešina ili jaja s farmi na neškodljivo uništavanje. Druga ograničenja u odnosu na premještanja jaja i mesa peradi zaklane u skladu s ovim dodatkom neće se primjenjivati.

DODATAK X.

(naveden u članu 62. stav (1) ovog Pravilnika)

KRITERIJI ZA PLAN HITNIH MJERA

Plan hitnih mjera mora udovoljiti najmanje slijedećim kriterijima:

1. Formiranje zajedničkog centra za kontrolu bolesti koji koordinira sve mjere za suzbijanje influence ptica na državnom nivou. Zajednički centar za nadzor bolesti uspostavlja ministar i imenuje direktora

- Ureda kao rukovoditelja istog. Direktor Ureda imenuje članove zajedničkog centra od predstavnika nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a po potrebi i drugih stručnih lica.
2. Popis lokalnih centara za kontrolu bolesti s odgovarajućim prostorima za koordinaciju mjera za suzbijanje bolesti na lokalnom nivou.
 3. Detaljnije informacije o osoblju uključenom u provođenje mjera za suzbijanje bolesti, njihovim znanjima, odgovornostima i uputama za osoblje, vodeći pritom računa o potrebi za ličnom zaštitom i mogućem riziku koji za zdravlje ljudi predstavlja influenza ptica.
 4. Svaki lokalnih centara za kontrolu bolesti za suzbijanje bolesti mora biti u mogućnosti hitno doći u kontakt s licima i organizacijama koje su direktno ili indirektno uključene u slučaju izbijanje bolesti.
 5. Oprema i materijal moraju biti dostupni za efikasno provođenje mjera za suzbijanje bolesti.
 6. Moraju se osigurati detaljne upute o aktivnostima koje treba poduzeti obzirom na sumnju na infekciju ili kontaminaciju odnosno njihovu potvrdu uključujući predložena sredstva za neškodljivo uništavanje lešina.
 7. Utvrđuju se programi obrazovanja kako bi se održala i unaprijedila znanja u području administrativnih i terenskih postupaka.
 8. Dijagnostičke laboratorije moraju imati prostore za obdukciju, potrebne kapacitete za serološke i histološke pretrage te održavati znanja za postavljanje brze dijagnoze. Moraju se uspostaviti mehanizmi za brzu dostavu uzoraka. Plan hitnih mjera također mora sadržavati podatke o laboratorijskim kapacitetima i resursima za suzbijanje bolesti.
 9. Mora sadržavati plan vakcinacije koji uključuje različite scenarije, i koji ukazuje koja populacija peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu mogu biti vakcinirane, te procijenjenu količinu vakcina i njenu dostupnost.
 10. Mora se osigurati dostupnost podataka o registraciji komercijalnih peradarskih farmi.
 11. Moraju se osigurati postupci za prepoznavanje službeno registriranih rijetkih pasmina peradi i ptica.
 12. Moraju se osigurati postupci za utvrđivanje područja s velikom gustoćom peradi.
 13. Moraju se donijeti odredbe kako bi se osigurao zakonski okvir potreban za provedbu Planova hitnih mjera.